

Wijziging aansprakelijkheid van website-eigenaren bij inbreuk op auteursrecht

Afbeelding van Storyset

Naam:	Raveena Biharie	Klas:	ROREVT4C
Studentnummer:	612363	Afstudeerbegeleider:	Guher Aslanoglu
Onderwijsinstelling:	Hogeschool Inholland	Domein:	Business, Finance and Law
Opdrachtgever:	RAES Media	Opleiding:	HBO-Rechten
Datum:	25-5-2021	Plaats:	Rotterdam
Studiejaar:	2020/2021		

Inhoud

Afkortingenlijst	5
Voorwoord	6
Samenvatting.....	7
1. Probleembeschrijving.....	8
1.1 Inleiding	8
1.2 Handelingsprobleem	8
1.3 Hoofdvraag en deelvragen	9
1.4 Doelstelling.....	9
1.5 Leeswijzer	9
2. Theoretisch kader	10
2.1 Juridische context.....	10
2.1.1 Huidige wetgeving	10
2.1.2 Nieuwe wetgeving	12
2.2 Maatschappelijke context	14
2.2.1 Macro	14
2.2.2 Meso.....	14
2.2.3 Micro	15
2.3 Organisatorische context	16
3. Onderzoeksopzet.....	17
3.1 Inleiding	17
3.2 Type onderzoek	17
3.3 Hoofdvraag en deelvragen	17
3.4 Bronnen en methode bij de eerste deelvraag.....	17
3.5 Bronnen en methode bij de tweede deelvraag.....	18
3.6 Bronnen en methode bij de derde deelvraag	18
3.7 Betrouwbaarheid en validiteit.....	19
4. Wetgeving omtrent aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht.....	20
4.1. Auteursrechtrichtlijn 2001	20
4.2 Auteurswet	21
4.2.1 Verveelvoudigen.....	21
4.2.2 Openbaar maken	21
4.2.3 Sancties.....	22
4.3 Aansprakelijkheid	22
4.3.1 Onrechtmatige daad.....	23
4.4 Aansprakelijkheid website-eigenaar	24

4.6 Nieuwe wetgeving.....	26
4.6.1 Richtlijn inzake auteursrecht.....	26
4.6.2 Implementatiewet Richtlijn inzake auteursrecht.....	29
4.7 Tussenconclusie.....	29
5. Huidig advies RAES Media	31
5.1 Inleiding.....	31
5.2 Werkwijze RAES Media.....	31
5.3 Voorkomen van aansprakelijkheid.....	32
5.3.1 <i>Content</i> die door bezoekers geplaatst is.....	32
5.4 Inbreuk op auteursrecht.....	34
5.5 Tussenconclusie.....	34
6. Conclusie	36
6.1 Inleiding.....	36
6.2 Hoe zal de wetgeving, die relevant is voor aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht voor website-eigenaren, veranderen wanneer artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht omgezet wordt in nationale wetgeving?.....	36
6.3 Wat is het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen?	36
6.4 Welke punten van het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft, om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, moeten aangepast worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving?	37
6.5 Hoe kan het advies van RAES Media om voor website-eigenaren aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen, gewijzigd worden om in overeenstemming te zijn met de wijziging van de Auteurswet, door omzetting van artikel 17 “Richtlijn inzake auteursrecht” in nationaal recht?.....	37
7. Aanbevelingen.....	39
7.1 Inleiding.....	39
7.2 Aanbeveling 1: huidig advies hoeft niet aangepast te worden.....	39
7.3 Aanbeveling 2: toevoegen van “notice and takedown” procedure aan het advies.....	39
7.4 Aanbeveling 3: advies bij websites die <i>content</i> delen met winstoogmerk	39
8. Reflectie.....	41
8.1 STARR-Methode	41
8.1.1 Situatie.....	41
8.1.2 Taak	41
8.1.3 Actie.....	41
8.1.4 Resultaat.....	41
8.1.5 Reflectie.....	42
Bibliografie	43

Literatuurlijst	43
Geraadpleegde websites	44
Wetgeving	44
Jurisprudentie.....	44
Parlementaire stukken	45
Afbeeldingen	45
Bijlage 1 Interviewschema.....	46
Inleiding.....	46
Vragen	46
Afsluiting.....	46
Bijlage 2 Transcriptie	47
Bijlage 3 Analysetabel.....	54
Bijlage 4 Operationalisatie	59

Afkortingenlijst

BW	Burgerlijk Wetboek
MKB	Midden- en kleinbedrijf

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt mijn afstudeeronderzoek. De afgelopen maanden heb ik mij verdiept in: aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht van website-eigenaren, ter afronding van mijn HBO-Rechten studie te Rotterdam.

Bij het schrijven van dit onderzoek heb ik ondersteuning gekregen van anderen. Als eerst wil ik mijn scriptiebegeleider mevrouw Aslanoglu bedanken voor het geven van wekelijkse feedback op mijn documenten en voor de begeleiding tijdens het schrijven van mijn scriptie. Daarnaast wil ik ook de heer Cassuto bedanken voor het geven van feedback bij mijn Plan van Aanpak. Ook wil ik de heer Kleingeld bedanken voor deze afstudeeropdracht vanuit zijn bedrijf, RAES Media. Tot slot wil ik ook de medestudenten van mijn afstudeerkring bedanken voor het geven van feedback.

Ik wens u veel plezier tijdens het lezen van mijn onderzoek.

Raveena Biharie

Barendrecht, 25 mei 2021

Samenvatting

Content is nooit zo snel gedeeld als dat het nu gebeurt. De gemakkelijker van het delen van *content*, zorgt er voor dat misbruik maken makkelijker is. Om de hoeveelheid inbreuken op auteursrecht tegen te gaan heeft de Europese Unie een nieuwe richtlijn aangenomen, de Richtlijn inzake auteursrecht. In dit onderzoek wordt gefocust op artikel 17 van deze richtlijn. Dit artikel gaat over de aansprakelijkheid van website-eigenaren, bij *content* die door bezoekers geplaatst wordt. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van RAES Media omdat dit mogelijk relevant is voor hun advies aan de klanten.

Bij dit onderzoek is deze hoofdvraag gesteld: *Hoe kan het advies van RAES Media om voor website-eigenaren aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen, gewijzigd worden om in overeenstemming te zijn met de wijziging van de Auteurswet, door omzetting van artikel 17 “richtlijn inzake auteursrecht” in nationaal recht?*

In de huidige wetgeving kan een website-eigenaar aansprakelijk worden gesteld op grond van een onrechtmatige daad. Als een website-eigenaar zelf *content* op zijn website plaatst dat inbreuk maakt op een ander zijn auteursrecht, dan openbaart hij dit werk en is hij aansprakelijk op basis van een onrechtmatige daad. Als een bezoeker van een website *content* op een website plaatst dan is de website-eigenaar niet degene die het werk openbaart, toch kan hij aansprakelijk zijn. Als de website-eigenaar melding van een inbreuk krijgt, zal hij dit zo snel mogelijk moeten verhelpen. Indien hij de inbreuk niet verhelpt, dan is hij aansprakelijk voor de inbreuk. In de huidige wetgeving hoeven website-eigenaren alleen maar te reageren op een mogelijke schending van auteursrecht. Dit gebeurt vaak door een “notice and takedown” procedure.

De nieuwe wetgeving is gericht op websites die *content* delen met winstoogmerk. Door de nieuwe Richtlijn inzake auteursrecht moeten website-eigenaren een actieve rol nemen bij het voorkomen van inbreuken op auteursrecht. Zij moeten niet alleen reageren op inbreuken maar deze ook voorkomen. Hoeveel zij zich moeten inspannen om dit te voorkomen hangt af van de grote van het publiek van de website. Ook komt de aansprakelijkheid door deze richtlijn niet meer vanuit een onrechtmatige daad maar vanuit de wet. Om aansprakelijkheid te voorkomen zullen website-eigenaren moeten gaan voldoen aan een nieuw aantal voorwaarden. Website-eigenaren zullen alles in werking moeten stellen om: toestemming te verkrijgen, volgens strenge sectorale normen te voorkomen dat beschermde werken zichtbaar zijn en indien er een melding wordt gemaakt van inbreuk op auteursrecht moet de website-eigenaar dit spoedig verhelpen. Nieuwe websites hebben een uitzondering waardoor zij niet verplicht zijn inbreuken te voorkomen.

Het advies van RAES Media is voornamelijk gericht op *content* die door de website-eigenaar zelf wordt geplaatst. Hierbij wordt geadviseerd dat website-eigenaren zelf *content* maken of gebruik maken van een beeldbank/schrijfbureau. Websites moeten goed nadenken of zij bezoekers wel de mogelijkheid willen geven om *content* te plaatsen. Dit komt met enkele voorwaarden waar de website-eigenaar aan moet voldoen. Omdat RAES Media advies geeft aan MKB'ers en *non-profits*, wordt er geen advies gegeven over websites waar met winstoogmerk, *content* gedeeld wordt. Hierdoor hoeft de inhoud van het huidige advies niet aangepast te worden. Indien zij wel een klant krijgen die dit doet, dan zal RAES Media de voorwaarden uit artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht moeten opnemen in het huidige advies. Deze voorwaarden zijn: alles in werking stellen om toestemming te verkrijgen, de inbreuk voorkomen en verhelpen.

1. Probleembeschrijving

1.1 Inleiding

De Europese Unie heeft in 2019 een nieuwe richtlijn aangenomen, namelijk “Richtlijn (EU) 2019/790 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijzigingen van Richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG” (hierna: richtlijn). Deze richtlijn is aangenomen ten aanzien van auteursrechten in de digitale markt. Door deze richtlijn zal de huidige auteursrechtwetgeving aangepast worden aan het moderne tijdperk.¹ Zo stelt deze richtlijn regels voor online platforms waardoor auteursrechthebbende een sterkere positie moeten krijgen.²

In dit onderzoek zal artikel 17 van de richtlijn en zijn omzetting in nationaal recht centraal staan. Artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht bevat regels voor websites waar *content* op geplaatst wordt. *Content* is alle inhoud van een website.³ Voorbeelden van *content* zijn: afbeeldingen, film, muziek en tekst. Websites waar dit veel op geplaatst wordt zijn: forums en *social media*. Websites moeten voldoen aan nieuwe voorwaarden, anders kunnen zij aansprakelijk gesteld worden voor inbreuk op auteursrecht. Door de nieuwe wetgeving moeten websites niet meer alleen inbreuken verhelpen maar ook voorkomen. De websites krijgen hierdoor een actievere rol bij het tegengaan van inbreuken op auteursrecht. Op 7 juni 2021 zal deze Europese richtlijn worden omgezet in nationaal recht.⁴ Hierdoor zal deze richtlijn van toepassing zijn op alle werken en andere materialen die op of na 7 juni 2021 door het nationale recht op het gebied van auteursrechten worden beschermd.⁵

1.2 Handelingsprobleem

Het probleem is dat een wetswijziging zal plaatsvinden waardoor website-eigenaren eerder aansprakelijk zijn voor een inbreuk op auteursrecht. Degene die de website beheert, zal niet meer alleen hoeven te reageren op een inbreuk, maar inbreuken ook moeten voorkomen. Artikel 17 van de richtlijn moet het delen van beschermde werken op online platforms tegengaan. Hierbij moet vooral gedacht worden aan *social media* en forums. Op dit soort platforms wordt veel *content* gedeeld door gebruikers. Een gedeelte van de *content* die gedeeld wordt, is auteursrechtelijk beschermd. Deze wet moet het delen van *content* die bestaat uit beschermde werken voorkomen.

Dit is een probleem omdat website-eigenaren eerder aansprakelijk gesteld kunnen worden voor beschermde werken die gedeeld worden op hun websites. Websites moeten niet alleen meer gemelde inbreuken tijdig verhelpen, maar zij moeten ook voorkomen dat er inbreuk gemaakt kan worden.⁶ Bijvoorbeeld door licenties te kopen en technische maatregelen te treffen. Dit betekent dat het beleid van websites waarschijnlijk aangepast zal moeten worden. Deze veranderingen zijn een probleem voor website-eigenaren omdat zij aansprakelijk kunnen worden gesteld als zij zich niet houden aan de nieuwe wetgeving. Er kan dan een schadevergoeding worden geëist. Het advies van de opdrachtgever van dit onderzoek, dat gegeven wordt aan website eigenaren, zal door de wetswijziging misschien aangepast moeten worden. De wetswijziging is daarom ook een probleem voor de opdrachtgever. Het huidige advies dat gegeven wordt aan cliënten komt misschien niet meer

¹ ‘De Knoop is doorgehakt, de omstreden auteursrechtlijn is aangenomen.’, *ICTRecht*, ictrecht.nl.

² *Kamerstukken II*, 2019/20, 35454, 3, p2.

³ Engel, *Webdesign-Westland* 2 januari 2020.

⁴ ‘Nieuwe regels auteursrecht internet’, *Kamer van Koophandel*, ondernemersplein.kvk.nl.

⁵ Artikel 26 Richtlijn inzake auteursrecht.

⁶ Spauwen, *ami* 2016/5, p. 129.

overeen met de nieuwe wetgeving door de implementatiewet van de richtlijn. RAES Media zal hierover geïnformeerde moeten worden zodat zij weten of het advies veranderd moet worden.

Het probleem speelt zich af in het rechtsgebied van het auteursrecht op het Europees en nationaal niveau, omdat het een Europese richtlijn is die op 7 juni 2021 zal worden omgezet in nationale wetgeving.

1.3 Hoofdvraag en deelvragen

De hoofdvraag van dit onderzoek is: Hoe kan het advies van RAES Media om voor website-eigenaren aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen, gewijzigd worden om in overeenstemming te zijn met de wijziging van de Auteurswet, door omzetting van artikel 17 “Richtlijn inzake auteursrecht” in nationaal recht?

Deelvraag 1: Hoe zal de wetgeving, die relevant is voor aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht voor website-eigenaren, veranderen wanneer artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht omgezet wordt in nationale wetgeving?

Deelvraag 2: Wat is het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen?

Deelvraag 3: Welke punten van het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft, om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, moeten aangepast worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving?

1.4 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen of het advies van RAES Media door de omzetting van de Richtlijn inzake auteursrecht in nationaal recht, aangepast moet worden op het gebied van aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht. Dit onderzoek moet op 25 mei 2021 afgerond zijn. Het onderzoek wordt verricht voor RAES Media. RAES Media geeft advies en ondersteuning aan non-profit organisaties en midden- en kleinbedrijven (hierna: MKB'ers) op het gebied van media, marketing, promotie en het gebruik van *social media*. De opdrachtgever kan dit onderzoek gebruiken, zodat er een actueler advies gegeven kan worden aan cliënten.

Het onderzoek moet de wijzigingen tussen de huidige en de nieuwe wetgeving beschrijven. Zo kunnen de verschillen tussen de huidige en nieuwe wetgeving in kaart worden gebracht. Daarna kunnen de bevindingen van dit onderzoek gebruikt worden om het huidige advies dat gegeven wordt aan website-eigenaren, mogelijk aan te passen.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het theoretisch kader behandeld. Dit bestaat uit de juridische, maatschappelijke en organisatorische context. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksopzet behandeld. Hier is vermeld hoe het onderzoek verricht gaat worden. In hoofdstuk 4 wordt de wetgeving omtrent aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht uitvoerig behandeld. In hoofdstuk 5 wordt het huidige advies van RAES Media behandeld. Ook wordt dit advies getoetst aan de nieuwe wetgeving. In hoofdstuk 6 wordt de conclusie op dit onderzoek gegeven. In hoofdstuk 7 worden een aantal aanbevelingen gegeven aan de hand van het onderzoek. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 een reflectie gegeven op het onderzoek en het proces.

2. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk worden de contexten waar het probleem zich in bevindt behandeld. Als eerste wordt de juridische context weergegeven. Hierna zal de maatschappelijke en organisatorische context behandeld worden.

2.1 Juridische context

2.1.1 Huidige wetgeving

2.1.1.1 Auteursrechtlijn 2001

Het huidige Europese auteursrecht staat beschreven in de Auteursrechtlijn 2001. Deze richtlijn is gemaakt om het auteursrecht in Europa te harmoniseren. Ook moest deze richtlijn het auteursrecht aanpassen aan de technische ontwikkelingen van die tijd.⁷ Hierin is vastgelegd dat auteurs het uitsluitend recht hebben om te bepalen of hun werk gereproduceerd en gedistribueerd mag worden.⁸ Ook wordt er beschreven dat er sancties moeten zijn op het overtreden van het auteursrecht.⁹ In de richtlijn worden een aantal uitzonderingen benoemd wanneer er wel inbreuk op het auteursrecht gemaakt kan worden. Bijvoorbeeld voor onderwijs of voor parodieën.¹⁰

2.1.1.2 Auteurswet

De algemene rechtsregels die gegeven worden in de Auteursrechtlijn 2001 krijgen nadere invulling in de Auteurswet. Hier wordt aangegeven dat de auteursrechthebbende het uitsluitend recht heeft een werk te delen en te openbaren.¹¹ In de Auteurswet staat ook een lijst met werken waarop auteursrecht kan berusten.¹² Ook wordt er aangegeven dat auteursrechthebbende verschillende rechten hebben, indien inbreuk wordt gemaakt op hun auteursrecht. Zo kunnen zij bijvoorbeeld een schadevergoeding eisen.¹³ Ook kunnen auteursrechthebbende een gedeelte van de winst eisen.¹⁴ Er staan er ook een groot aantal uitzonderingen, wanneer er inbreuk op het auteursrecht gemaakt mag worden.

Er wordt inbreuk gemaakt op iemand zijn auteursrecht, indien een ander dan de auteursrechthebbende het werk vermenigvuldigt of openbaar maakt.¹⁵ Wel moet er eerst gekeken worden of de inbreuk beschermd wordt door één van de uitzonderingen genoemd in de Auteurswet. Indien iemand inbreuk maakt op het auteursrecht dan is diegene aansprakelijk.

2.1.1.3 Onrechtmatige daad

Aansprakelijkheid is de verplichting om een schadevergoeding te betalen. Aansprakelijkheid kan uit verschillende bronnen komen. Zo kan iemand aansprakelijk zijn vanuit een overeenkomst, de wet, rechtmatige daden en onrechtmatige daden. Wanneer er inbreuk wordt gemaakt op auteursrecht zonder een uitzondering, komt de aansprakelijkheid uit een onrechtmatige daad. De onrechtmatige

⁷ Overweging 5 Auteursrechtlijn.

⁸ Artikel 2 Auteursrechtlijn 2001.

⁹ Artikel 8 Auteursrechtlijn 2001.

¹⁰ Artikel 5 lid 3 Auteursrechtlijn 2001.

¹¹ Artikel 1 Auteurswet.

¹² Artikel 10 Auteurswet.

¹³ Artikel 27 Auteurswet.

¹⁴ Artikel 27a Auteurswet.

¹⁵ Artikel 1 Auteurswet.

daad staat beschreven in het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW).¹⁶ In het artikel staan vijf vereisten om een handeling een onrechtmatige daad te noemen. De vijf vereisten zijn:

- Onrechtmatigheid
- Schade
- Causaliteit
- Relativiteit
- Toerekenbaarheid

In lid 2 van artikel 6:162 BW worden drie situaties genoemd wanneer er sprake is van onrechtmatigheid.¹⁷ Er is sprake van onrechtmatigheid wanneer er inbreuk gemaakt wordt op het recht van een ander, wanneer een handeling wordt verricht of nagelaten die in strijd is met de wet en wanneer er een handeling wordt verricht of nagelaten die in strijd is met maatschappelijke normen. Bij auteursrecht is de onrechtmatigheid dat er inbreuk gemaakt wordt op het auteursrecht van de auteursrechthebbende.

Er moet schade zijn om een onrechtmatige daad aan te tonen. Bij auteursrecht zou dit bijvoorbeeld de winst kunnen zijn die de auteur misloopt omdat zijn werk zonder toestemming vermenigvuldigd wordt. De schade hoeft niet groot te zijn om te voldoen aan deze voorwaarde.¹⁸ Er moet ook een verband zijn tussen de onrechtmatige daad en de geleden schade. De auteur moet aan kunnen tonen dat hij schade heeft geleden omdat iemand inbreuk heeft gepleegd op diens auteursrecht.¹⁹ In artikel 6:163 BW staat dat er alleen sprake is van een onrechtmatige daad, wanneer de overtreden norm bedoeld is om de schade te voorkomen. Bij auteursrecht wordt snel voldaan aan deze vereiste. Het auteursrecht is bedoeld om te voorkomen dat auteursrechthebbenden schade leiden. De norm is bedoeld om schade voor auteurs te voorkomen. De laatste voorwaarde is toerekenbaarheid. Bij onrechtmatige daad kan iemand op twee manieren toerekenbaar zijn. Iemand kan toerekenbaar zijn omdat de onrechtmatige daad zijn schuld is of de onrechtmatige daad kan door de wet aan diegene verweten worden.²⁰ Bij auteursrecht betekent dit dat degene die inbreuk gemaakt heeft op het auteursrecht hiervoor toerekenbaar is. Bij websites is het bepalen wie schuld heeft niet altijd makkelijk. Er zijn meerdere partijen die toerekenbaar kunnen zijn. Bij de meeste websites zijn deze partijen van belang: *hoster*, exploitant/eigenaar en contentplaatsters. De *hoster* is degene op wiens server de website staat. De exploitant/eigenaar is degene van wie de website is. De contentplaatsters zijn degene die werken plaatsen op die website. Het kan zijn dat één persoon meerdere rollen heeft. Indien iemand een werk plaatst op zijn eigen website is hij zowel contentplaatser als exploitant/eigenaar van de website.²¹

Dit onderzoek focust zich op de exploitanten/eigenaren van websites. Er zijn twee situaties die kunnen voor komen bij de website-eigenaar. Ten eerste als een contentplaatser een werk plaatst op de website van de eigenaar, waarmee inbreuk wordt gemaakt op het auteursrecht van een ander. Ten tweede als de eigenaar zelf een werk plaatst op zijn website waarmee inbreuk wordt gemaakt op het auteursrecht van een ander. In de tweede situatie maakt de eigenaar inbreuk op het

¹⁶ Artikel 6:162 Burgerlijk Wetboek.

¹⁷ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art. 6:162 BW, aant 2.

¹⁸ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art. 6:162 BW, aant. 1d.

¹⁹ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art. 6:162 BW, aant 1e.

²⁰ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art. 6:162 BW, aant. 4b.

²¹ Meindersma, *charlotteslaw* 10 juni 2015.

auteursrecht van een ander, hierdoor is hij toerekenbaar. In de eerste situatie is de eigenaar niet toerekenbaar. Hij is niet degene die inbreuk pleegt op het auteursrecht. Wel kan hij aansprakelijk worden gesteld als hij de inbreuk niet verhelpt.²²

De website-eigenaar is verantwoordelijk voor wat er op zijn website staat. Daarom kan hij ook aansprakelijk worden gesteld voor de inbreuk van auteursrecht op zijn website. De website-eigenaar is niet meteen aansprakelijk, wanneer er een werk op zijn website staat waarmee inbreuk wordt gepleegd op een ander zijn auteursrecht. De eigenaar kan pas aansprakelijk worden gesteld als hij weet dat er inbreuk wordt gepleegd op auteursrecht en hij de inbreuk niet verhelpt. Dit kan de eigenaar doen door het werk van zijn website af te halen. De eigenaar heeft hier een bepaalde tijd voor. De eigenaar heeft een korte tijd om te onderzoeken of er echt inbreuk wordt gemaakt op iemand zijn auteursrecht. Hierna moet hij zo snel mogelijk de inbreuk verhelpen, mocht die er zijn. Indien de eigenaar dit niet snel genoeg verhelpt kan hij aansprakelijk worden gesteld. Hierna kan de auteursrechthebbende een schadevergoeding eisen bij de eigenaar.²³

2.1.2 Nieuwe wetgeving

2.1.2.1 Richtlijn

Richtlijn (EU) 2019/790 is bedoeld om de Auteursrechtrichtlijn 2001 te vervangen. De nieuwe richtlijn moet toekomstbestendig zijn en niet technologische ontwikkelingen belemmeren.²⁴ Het artikel dat van belang is voor dit onderzoek is artikel 17 van de richtlijn. Dit artikel gaat over het delen van *content* op een online dienst. Lid 4, 5 en 6 zijn daarbij het belangrijkste voor dit onderzoek. In lid 4 staat dat de website-eigenaren meteen aansprakelijk zijn indien er op hun website inbreuk op auteursrecht wordt gemaakt. Wanneer de eigenaar kan aantonen dat hij aan lid 4 sub a tot en met c heeft voldaan, is hij niet aansprakelijk. De eigenaar moet volgens dit lid: alles in werking hebben gesteld om toestemming te krijgen, om de inbreuk te voorkomen volgens normen van de sector en de inbreuk spoedig verhelpen.²⁵

In lid 5 staat dat bij de verplichting in lid 4 rekening moet worden gehouden met het evenredigheidsbeginsel. In het artikel worden enkele elementen gegeven waarmee rekening moet worden gehouden voor het evenredigheidsbeginsel. Naar het type website en de grootte van het publiek moet gekeken worden om te bepalen of een website genoeg gedaan heeft om de inbreuk te voorkomen. Van een website met een groot publiek zal verwacht worden dat zij meer maatregelen treffen om inbreuken te voorkomen. In lid 6 staan aparte regels voor nieuwe websites en websites die minder dan tien miljoen euro jaaromzet hebben. Deze websites hoeven zich aan minder regels te houden. Zij krijgen deze uitzondering zodat beginnende bedrijven niet geschaad worden tijdens hun ontwikkeling. Deze uitzondering kan relevant zijn voor de opdrachtgever omdat de organisatie advies geeft aan midden- kleinbedrijven.

Richtlijnen moeten door lidstaten omgezet worden in nationaal recht. Soms kunnen rechten ontleend worden uit richtlijnen, indien zij een rechtstreekse werking hebben. Er is sprake van rechtstreekse werking als de voorwaarden voldoende duidelijk en onvoorwaardelijk zijn.²⁶ Richtlijnen

²² Meindersma, *charlotteslaw* 10 juni 2015.

²³ Meindersma, De Zaak 9 september 2016.

²⁴ Overweging 3 Auteursrechtrichtlijn.

²⁵ Artikel 17 lid 4 Richtlijn inzake auteursrecht.

²⁶ HvJ EG 5 februari 1963, zaak C-26/62.

hebben als beginsel geen horizontale werking.²⁷ De uitzondering hierop is dat horizontale werking er is, als een beginsel van Europees recht wordt beschermd met die richtlijn.²⁸ Omdat bij deze richtlijn daar geen sprake van is, moet die omgezet worden in nationaal recht.

2.1.2.2 Implementatiewet richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt

Deze richtlijn wordt omgezet in nationaal recht door middel van de Implementatiewet Richtlijn Auteursrecht in de digitale eengemaakte markt. Deze wet laat zien welke artikelen in de Auteurswet gaan wijzigen. Artikel 17 van de richtlijn wordt omgezet in artikel 29c en 29d Auteurswet. In artikel 29c Auteurswet staan de algemene regels die beschreven staan in de richtlijn. De regels voor nieuwe websites die onder de tien miljoen euro jaarmzet hebben, staan in 29d Auteurswet. Doordat de wetten uit de richtlijn in de auteurswet komen te staan, kunnen Nederlandse burgers zich erop beroepen.

In lid 9 van artikel 29c Auteurswet wordt verduidelijkt voor welke websites dit artikel bedoeld is. Dit artikel is bedoeld voor websites die als doelstelling hebben het toegankelijk maken van werken voor publiek met een winst oogmerk. Hierbij moet gedacht worden aan *social media*, forums en nieuwswebsites. Op dit soort sites worden veel werken gedeeld en geüpload.

In artikel 29c Auteurswet staat dat wanneer op een website inbreuk wordt gemaakt op auteursrecht, de website-eigenaar aansprakelijk is. De eigenaar is niet aansprakelijk als hij kan aantonen dat hij zich zo goed mogelijk heeft ingespannen, om toestemming te krijgen van de auteursrechthebbende, zich zo goed mogelijk heeft ingespannen om te voorkomen dat werken zonder toestemming gedeeld worden en dat hij na melding van de inbreuk het werk niet beschikbaar heeft gesteld en voorkomt dat het in de toekomst weer gebeurt. Bij kleine websites die onder de tien miljoen euro verdienen valt de voorwaarde van voorkomen weg.

Bij de beoordeling of er voldaan is aan de drie eerder genoemde vereisten moet het proportionaliteitsbeginsel in gedachte worden gehouden. Hierbij moet worden gelet op het type, het publiek, het soort werk en de omvang van de website.²⁹ Websites met weinig bezoekers zullen minder voorzorgsmaatregelen moeten treffen dan een website als Youtube.

Websites moeten door deze wetswijziging niet alleen reageren op een inbreuk op het auteursrecht, maar ze moeten het ook voorkomen. Hierdoor krijgen websites een actieve rol om inbreuk op auteursrecht te bestrijden.

Bij de nieuwe wetgeving komen vooral twee veranderingen naar voren. De bron van aansprakelijkheid en de rol van de website-eigenaren. In de huidige wetgeving komt de aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht vanuit een onrechtmatige daad. Om een website-eigenaar aansprakelijk te stellen, zal de onrechtmatige daad bewezen moeten worden. In de nieuwe wetgeving komt de aansprakelijkheid uit de wet. Om een website-eigenaar in de nieuwe wetgeving aansprakelijk te stellen, zal moeten worden bewezen dat hij niet voldaan heeft aan de voorwaarden die in artikel 17 richtlijn inzake auteursrecht neergelegd zijn.

²⁷ HvJ EU 22 november 2005, ECLI:EU:C:2005:709.

²⁸ HvJ EU 19 januari 2010, ECLI:EU:C:2010:21.

²⁹ Artikel 29c lid 3 onder 1 Auteurswet.

2.2 Maatschappelijke context

2.2.1 Macro

Zoals eerder behandeld in de juridische context, wordt de aansprakelijkheid van website-eigenaren bij inbreuk op auteursrecht veranderd door de komst van de richtlijn. Bij de huidige wetgeving is de website-eigenaar zelf aansprakelijk voor alles wat op zijn website staat.³⁰ Indien iemand anders *content* deelt op de website verandert dit de situatie. Degene die de *content* deelt is namelijk degene die inbreuk maakt op auteursrecht. Toch kan de website-eigenaar aansprakelijk worden gesteld, want hij is degene die verantwoordelijk is voor alles wat op de website staat. Indien de website-eigenaar geïnformeerd is over de inbreuk en deze niet verhelpt, kan hij verantwoordelijk worden gesteld.³¹ De website eigenaar had een passieve rol bij inbreuk op auteursrecht, indien dit gebeurde door een ander.

Het bovenstaande gaat veranderen door de omzetting van artikel 17 van de richtlijn in nationaal recht. Website-eigenaren gaan een actieve rol krijgen bij het tegengaan van inbreuken op auteursrecht. Zij moeten voorkomen dat op hun websites inbreuk wordt gemaakt. Dit moeten zij doen door afspraken met auteursrechthebbende te maken, gepaste maatregelen te treffen en door inbreuken te verhelpen. Indien een website-eigenaar voldaan heeft aan deze drie voorwaarden is hij niet aansprakelijk onder de nieuwe wetgeving. Hoeveel een website-eigenaar moet verrichten om te voldoen aan de voorwaarden hangt af van het type en het publiek van de website. Een grote *social media* website zal meer maatregelen moeten treffen om inbreuk te voorkomen dan een klein forum.

De wetwijziging van de richtlijn geeft een spanningsveld tussen twee mensenrechten. Aan de ene kant staat het recht op effectieve rechtsbescherming en aan de andere kant staat vrijheid van meningsuiting en informatie. De richtlijn moet het recht van effectieve rechtsbescherming bevorderen. Artikel 17 van de richtlijn zorgt ervoor dat auteursrechthebbende niet meer zelf ervoor moeten zorgen dat hun werk verwijderd wordt van websites. Deze verantwoordelijkheid wordt nu bij de website-eigenaren neergelegd.³² De richtlijn kan de vrijheid van meningsuiting en informatie aantasten.³³ Tegenstanders van deze wet zijn bezorgd dat de richtlijn leidt tot censuur. Websites kunnen, om te voldoen aan de voorwaarden om aansprakelijkheid te voorkomen, uploadfilters plaatsen. Deze filters kunnen *content* blokkeren, die eigenlijk niet geblokkeerd hoeft te worden.³⁴

2.2.2 Meso

Het spanningsveld tussen de mensenrechten zorgt ervoor dat er ook enkele partijen tegenover elkaar staan, wat betreft hun mening over de richtlijn. Voorstanders voor de richtlijn bestaan uit artiesten en platenlabels.³⁵ Zij zijn van mening dat de richtlijn ervoor gaat zorgen, dat zij meer geld gaan verdienen aan hun werk.³⁶ Er is een groot verschil tussen hoeveel artiesten verdienen aan hun werk en hoeveel websites verdienen aan het werk van artiesten. De richtlijn zorgt ervoor dat websites licenties gaan kopen bij artiesten en labels om aansprakelijkheid te voorkomen.

³⁰ 'Jij bent zelf juridisch verantwoordelijk voor je webshop', *Viscus*, *Viscus.nl*.

³¹ Meindersma, *charlotteslaw* 10 juni 2015.

³² Van Brandenwijk & Laarhoven, *Advocatenblad* 8 mei 2019.

³³ Van Brandenwijk & Laarhoven, *Advocatenblad* 8 mei 2019.

³⁴ Van Brandenwijk & Laarhoven, *Advocatenblad* 8 mei 2019.

³⁵ Daly, *NME* 4 juli 2018.

³⁶ Jansen & Van Voorst, *Tweakers* 8 september 2018.

Er is ook veel tegenstand tegen artikel 17 van de richtlijn. Veel mensen en belangenorganisaties waren tegen het artikel. Zij waren bang dat dit artikel voor een uploadfilter zou zorgen.³⁷ Dit onderwerp was zo controversieel, dat er een petitie door vijf miljoen mensen ondertekend werd om het artikel te stoppen.³⁸ Een uploadfilter is software die *content* kan controleren voordat het geplaatst wordt op een website. Zo kan voorkomen worden dat auteursrechtelijk beschermd werken op een website worden geplaatst. Mensen zijn om verschillende redenen tegen dit soort filters. Zo zou een filter niet goed de uitzonderingen in het auteursrecht kunnen toepassen.³⁹ Het filter zou dan *content* blokkeren die eigenlijk wel gedeeld mag worden. Ook zijn mensen bang dat een uploadfilter zou kunnen leiden tot preventieve censuur.⁴⁰ Enkele lidstaten hebben zorgen hierover geuit. Zo is Polen naar het Europees Hof van Justitie gegaan omdat zij hiervoor bang waren.⁴¹

2.2.3 Micro

De richtlijn inzake auteursrecht en de omzetting naar nationaal recht zijn de laatste ontwikkelingen op het gebied van auteursrecht. De opdrachtgever geeft advies dat voldoet aan de regels omtrent auteursrecht. Zo wordt er bijvoorbeeld ook geadviseerd om gebruik te maken van een moderator. Dit is iemand die *content* op een website controleert. Op deze manier kunnen websites voorkomen dat er onwettige *content* op de website te vinden is.

³⁷ 'De gevreesde vernieuwde Auteursrechtlijn is een feit', *Considerati*, considerati.com.

³⁸ 'Stop the censorship-machinery! Save the Internet!', *Change.org*, Change.org.

³⁹ Hulsen, *NU* 15 september 2018.

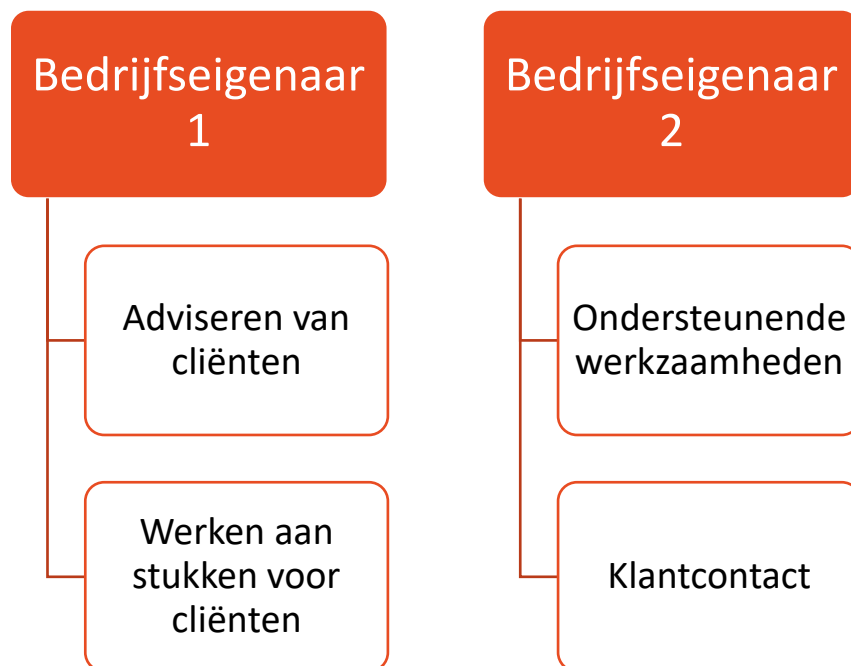
⁴⁰ De gevreesde vernieuwde Auteursrechtlijn is een feit', *Considerati*, considerati.com.

⁴¹ Reijnders, *RTL Nieuws* 26 mei 2019.

2.3 Organisatorische context

Dit onderzoek vindt plaats voor een adviesbureau genaamd RAES media. Dit adviesbureau is gericht op het gebied van ICT en marketing. Dit adviesbureau geeft adviezen op het gebied van marketing, promotie, media en het gebruik van *social media*. Deze adviezen worden gegeven aan non-profit organisaties en MKB'ers. Een non-profit organisatie heeft een ander doel dan winst maken.⁴² MKB zijn ondernemingen met minder dan 250 werknemers en een jaaromzet van minder dan 50 miljoen euro of ondernemingen waarvan het jaarlijkse balanstotaal niet meer is dan 43 miljoen euro.⁴³ Het adviesbureau wil in de toekomst diensten gaan verlenen op het gebied van het maken van websites en fotografie. RAES media is een klein adviesbureau dat bestaat uit twee werknemers (zie organogram). Er zijn daardoor ook geen afdelingen binnen het adviesbureau. Beide werknemers zijn de eigenaren van dit adviesbureau. De ene bedrijfseigenaar houdt zich bezig met het verlenen van adviezen. De andere bedrijfseigenaar houdt zich bezig met ondersteunende werkzaamheden.

RAES media helpt cliënten met hun websites en *social media* accounts. Hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan de opmaak van websites en de inhoud die geplaatst wordt op websites. Daarnaast worden ook adviesgesprekken dagelijks gevoerd met cliënten. Het huidige advies om aansprakelijkheid bij inbreuk van auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, bestaat voornamelijk uit het gebruik van "moderators". Dit zijn mensen die door de website betaald worden om de *content* die geplaatst wordt, te controleren. Bij eenmanszaken zal de eigenaar dit zelf moeten doen. Dit onderzoek kan het adviesbureau gebruiken, om eventueel het huidige advies aan te passen op het gebied van auteursrecht. De huidige adviezen zullen misschien worden aangepast, omdat de richtlijn omgezet wordt in nationaal recht.

⁴² 'Betekenis: non-profit', *Online Marketing Agency*, onlinemarketingagency.nl.

⁴³ Artikel 2 lid 1 Aanbeveling 2003/361/EG betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen.

3. Onderzoekopzet

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt behandeld over welk type onderzoek het gaat. Ook worden de onderzoeksvragen behandeld. Tenslotte wordt per deelvraag, de bronnen en methodes die worden toegepast, beschreven.

3.2 Type onderzoek

Het onderzoek is een kwalitatief onderzoek, omdat geen meetbare gegevens worden verzameld. Het onderzoek geeft aan hoe de wetgeving verandert en wat het gevolg hiervan is op het advies van RAES Media. Dit onderzoek is gericht op het vaststellen van de nieuwe situatie in plaats van het verzamelen van gegevens.⁴⁴

3.3 Hoofdvraag en deelvragen

Dit onderzoek bestaat uit één hoofdvraag en drie deelvragen. De hoofdvraag van dit onderzoek is: Hoe kan het advies van RAES Media om voor website-eigenaren aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen, gewijzigd worden om in overeenstemming te zijn met de wijziging van de Auteurswet, door omzetting van artikel 17 “Richtlijn inzake auteursrecht” in nationaal recht? Het kennisdoel van de hoofdvraag is om tot een advies te komen voor de opdrachtgever.⁴⁵

Deelvraag 1 is: Hoe zal de wetgeving, die relevant is voor aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht voor website-eigenaren, veranderen wanneer artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht omgezet wordt in nationale wetgeving?

Deelvraag 2 is: Wat is het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen?

Deelvraag 3 is: Welke punten van het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft, om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, moeten aangepast worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving?

3.4 Bronnen en methode bij de eerste deelvraag

Deelvraag 1 is: Hoe zal de wetgeving, die relevant is voor aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht voor website-eigenaren, veranderen wanneer artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht omgezet wordt in nationale wetgeving? Deze deelvraag is een beschrijvende deelvraag, omdat de deelvraag is gebruikt om te beschrijven wat de huidige wetgeving is en hoe de wetgeving gaat veranderen door artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht.⁴⁶ Hiervoor zijn verschillende rechtsbronnen geanalyseerd.⁴⁷ Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden, is er gebruik gemaakt van de Auteursrechtlijn (2001), de Auteurswet, het Burgerlijk Wetboek, de Richtlijn inzake Auteursrecht en de Implementatiewet Richtlijn Auteurswet in de digitale markt.⁴⁸ Voor meer informatie over deze wetten, zijn parlementaire stukken bestudeerd. De parlementaire stukken zijn: de Memorie van Toelichting van de Auteurswet en de Memorie van Toelichting van de Implementatiewet Richtlijn Auteurswet in de digitale markt. Om deze deelvraag te beantwoorden, is

⁴⁴ Van Schaaijk 2019, p. 103.

⁴⁵ Van Schaaijk 2019, p. 42.

⁴⁶ Van Schaaijk 2019, p. 95.

⁴⁷ Van Schaaijk 2019, p. 102.

⁴⁸ Van Schaaijk 2019, p. 106.

gebruik gemaakt van literatuur. Deze literatuur is gebruikt om de wetgeving beter te begrijpen. De literatuur is: artikelsgewijs commentaar op de auteurswet, artikelsgewijs commentaar op de richtlijn auteursrecht.⁴⁹

Om deze deelvraag te beantwoorden is gebruik gemaakt van rechtsbronnen en literatuur. De beste methode om dit soort bronnen te analyseren is de methode inhoudsanalyse.⁵⁰ Door deze methode te gebruiken is de relevante informatie uit de bronnen gehaald. Door deze informatie bij elkaar te plaatsen en verbanden hiertussen te leggen, is er een duidelijk beeld naar voren gekomen wat de huidige wetgeving is voor aansprakelijkheid bij inbreuken op auteursrecht en welke veranderingen de omzetting in nationaalrecht van artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht veroorzaakt op het gebied van aansprakelijkheid.

3.5 Bronnen en methode bij de tweede deelvraag

Deelvraag 2 is: Wat is het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen? Deze vraag is een beschrijvende deelvraag, omdat deze deelvraag gebruikt is om het huidige advies aan te tonen.⁵¹ Het doel van deze deelvraag is het beschrijven van het huidige advies van RAES Media om aansprakelijkheid van website-eigenaren bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen. Om deze deelvraag te beantwoorden, is gebruik gemaakt van een persoon. De persoon die als bron wordt gebruikt, is de bedrijfseigenaar van RAES Media. Hij is degene die advies geeft aan de cliënten en daarom ook degene die het meeste over het advies weet.

Bij deze deelvraag is gebruik gemaakt van een persoon. De methode die hierbij hoort is een interview.⁵² De persoon die als bron is gebruikt, is geïnterviewd. Het soort interview dat gebruikt is, is een semigestructureerd interview.⁵³ Met deze vorm van interview is er een vragenlijst opgesteld, maar werd er ruimte gelaten voor inbreng van de respondent. Op deze manier is er verzekerd dat de nodige informatie verzameld is. Ook was er kans op extra informatie die ook belangrijk kon zijn voor het onderzoek. De vragen die gebruikt zijn bij het interview, zijn bijgevoegd in bijlage 1. Dit interview is getranscribeerd (zie bijlage 2) en gecodeerd (zie bijlage 3).⁵⁴ Zo zijn de antwoorden onderverdeeld op onderwerp en geanalyseerd.

3.6 Bronnen en methode bij de derde deelvraag

Deelvraag 3 is: Welke punten van het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft, om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, moeten aangepast worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving? Deze deelvraag is een oordelende deelvraag.⁵⁵ Bij deze deelvraag is het huidige advies met de nieuwe wetgeving vergeleken. Na deze vergelijking is er opgemaakt welke onderdelen van het advies aangepast moeten worden.⁵⁶ Het doel van deze deelvraag is om het huidige advies te vergelijken met de nieuwe wetgeving. Zo is gekeken of het huidige advies voldoet aan de nieuwe wetgeving. Om deze deelvraag te beantwoorden is

⁴⁹ Van Schaaijk 2019, p. 132.

⁵⁰ Van Schaaijk 2019. P. 115.

⁵¹ Van Schaaijk 2019, p. 95.

⁵² Van Schaaijk 2019, p. 115.

⁵³ Van Schaaijk 2019, p. 188.

⁵⁴ Van Schaaijk 2019, p. 205.

⁵⁵ Van Schaaijk 2019, p. 96.

⁵⁶ Van Schaaijk 2019, p. 98.

gekeken naar de antwoorden op de vorige deelvragen. De nieuwe wetgeving die beschreven staat in deelvraag 1, is vergeleken met het huidige advies van deelvraag 2. Door deze antwoorden met elkaar te vergelijken is achterhaald op welke punten het huidige advies aangepast moet worden.

3.7 Betrouwbaarheid en validiteit

Om aan te tonen dat dit onderzoek zorgvuldig heeft plaatsgevonden moeten de bronnen verantwoord worden. Hoe betrouwbaar een bron is hangt af van verschillende onderdelen:

- De actualiteit van de bron
- De auteur van de bron
- De onderbouwing van de bron⁵⁷

Bij dit onderzoek is er gebruikt gemaakt van betrouwbare rechtsbronnen. De bronnen zijn actueel omdat de wetgeving die is gebruikt, op dit moment geldt of binnenkort gaat gelden. De auteur van de bron is ook betrouwbaar doordat de wetten afkomstig zijn van de overheid. De rechtsbronnen zijn ook onderbouwd met parlementaire stukken. Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van betrouwbare literatuur. De bronnen zijn actueel omdat de bronnen in de laatste jaren geschreven zijn. De auteurs zijn ook betrouwbaar omdat zij vakexperts zijn. De documenten die gebruikt zijn voor dit onderzoek, zijn actueel. De parlementaire stukken zijn de meeste recente parlementaire stukken, die relevant zijn voor de wetgeving. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van interviews. Het soort interview dat gekozen is voor dit onderzoek is een semigestructureerd interview. Hiervoor is gekozen omdat dit interview ervoor zorgt dat alle punten behandeld worden en er ook ruimte is voor de inbreng van de geïnterviewde. Er is gekozen om voor dit onderzoek de opdrachtgever te interviewen. Hij is degene die het huidige advies heeft gemaakt en daarom ook de meeste informatie kan geven. Zo is er veel informatie ingewonnen over het huidige advies.

⁵⁷ Van Schaaijk 2019, p. 152.

4. Wetgeving omtrent aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht

In dit hoofdstuk zal antwoord gegeven worden op deelvraag 1. Deze vraag luidt: Hoe zal de wetgeving, die relevant is voor aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht voor website-eigenaren, veranderen wanneer artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht omgezet wordt in nationale wetgeving? Om deze deelvraag te beantwoorden wordt gekeken naar welke wetgeving op dit moment geldt. Eerst wordt gekeken naar de Auteursrechtlijn 2001. Daarna zal de Auteurswet behandeld worden. Hierna zal aansprakelijkheid en onrechtmatige daad aan de orde komen. Vervolgens zal behandeld worden voor wat een website-eigenaar verantwoordelijk is. Tot slot zal de nieuwe wetgeving uit de Richtlijn inzake auteursrecht en de Auteurswet behandeld worden.

4.1. Auteursrechtlijn 2001

Het huidige Europese auteursrecht staat beschreven in de Auteursrechtlijn 2001. Deze richtlijn is gemaakt om het auteursrecht in Europa te harmoniseren. Harmonisatie is het wegnemen van verschillen in wetgeving. Een verschil in wetgeving kan een belemmering zijn voor het vrije verkeer van goederen, diensten en kapitaal.⁵⁸ Dit is verboden in het verdrag betreffende werking van de Europese Unie. Deze richtlijn valt onder volledige harmonisatie. Bij volledige harmonisatie mogen lidstaten niet afwijken van de EU wetgeving.⁵⁹ Hierdoor is het verschil tussen de wetgeving van lidstaten zo klein mogelijk. Lidstaten hebben hierdoor geen beleidsvrijheid. Deze vorm van harmonisatie zorgt voor de meeste gelijkheid in wetten, maar de soevereiniteit van de lidstaten wordt door deze vorm van harmonisatie ook het meest aangetast.

De Auteursrechtlijn 2001 moest het auteursrecht aanpassen aan de technische ontwikkelingen van die tijd.⁶⁰ Hierin staan enkele rechten die een auteur heeft over zijn werken. Het eerste recht is het reproductierecht. Dit is het uitsluitende recht van een auteur om reproductie van zijn werk te verbieden.⁶¹ Het maakt bij dit recht niet uit of de reproductie direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, gedeeltelijk of geheel is. Reproductie is het kopiëren van een werk. Dit kan fysiek gebeuren door bijvoorbeeld dvd's te branden maar ook digitaal door (een gedeelte van) een foto te kopiëren. Het tweede recht is het recht van mededeling en beschikbaarstelling. Dit is het uitsluitende recht van een auteur om het mededelen en de beschikbaarstelling van zijn werk aan een publiek te verbieden. Met mededelen wordt bedoeld "elke doorgifte van een werk aan publiek, met inbegrip van uitzending".⁶² De werken die onder dit recht vallen zijn: live uitvoeringen en uitzendingen door technische hulpmiddelen zoals radio en tv.⁶³ Met beschikbaarstelling van een werk voor publiek wordt bedoeld "alle handelingen waarbij zulk materiaal beschikbaar wordt gesteld voor niet op de plaats van oorsprong van de beschikbaarstelling aanwezige leden van het publiek". Dit recht is gericht op niet tastbare werken. Het derde recht is het distributierecht. Dit is het uitsluitende recht van een auteur om elke vorm van distributie te verbieden. Dit recht is gericht op tastbare werken.⁶⁴ Denk hierbij aan fysieke werken. Onder distributie valt zowel verkopen, kopiëren en gratis weggeven.

⁵⁸ 'Harmonisatie', *Ministerie van buitenlandse zaken*, ecer.minbuza.nl.

⁵⁹ 'Harmonisatie', *Ministerie van buitenlandse zaken*, ecer.minbuza.nl.

⁶⁰ Overweging 5 Auteursrechtlijn 2001.

⁶¹ Artikel 2 Auteursrechtlijn 2001.

⁶² Overweging 23 Auteursrechtlijn 2001.

⁶³ 'Welke rechten verleent het auteursrecht?', *Federale Overheidsdienst Economie*, economie.fgov.be.

⁶⁴ Overweging 28 Auteursrechtlijn 2001.

Ook wordt er beschreven dat er sancties moeten zijn op het overtreden van het auteursrecht.⁶⁵ De sancties zijn: een vordering tot schadevergoeding, een vordering voor het beëindigen van inbreuk en een vordering tot beslagname van het inbreuk makend materiaal. Deze sancties kunnen tegelijkertijd worden toegepast.⁶⁶ In de richtlijn worden een aantal uitzonderingen benoemd wanneer er wel inbreuk op het auteursrecht gemaakt kan worden. Bijvoorbeeld voor onderwijs, voor parodieën, tijdens religieuze bijeenkomsten en het gebruik van reclamedoeleinden.⁶⁷

4.2 Auteurswet

Het nationale auteursrecht staat beschreven in de Auteurswet. Hierin staat beschreven welke rechten onder het auteursrecht vallen, wat 'een werk' is en welke sancties rechthebbenden kunnen gebruiken. Het auteursrecht in de Nederlandse wetgeving is het uitsluitende recht van een auteur om zijn werk te verveelvoudigen en openbaar te maken.⁶⁸ Dit recht kan onderverdeeld worden in het verveelvoudigen van werken en het openbaar maken van werken.

4.2.1 Verveelvoudigen

Verveelvoudigen is een handeling waardoor er een werk wordt nagemaakt. In de regel worden hiermee stoffelijke kopieën bedoeld zoals boeken of dvd's.⁶⁹ Ook het vastleggen in computergeheugen wordt gezien als het verveelvoudigen van een werk.⁷⁰ Dit kan bijvoorbeeld op een cd, usb of in de *cloud*. Bij het verveelvoudigen van het werk maakt het niet uit of een gedeelte of het hele werk nagemaakt wordt. Ook kan er sprake zijn van verveelvoudiging als een werk nagebootst wordt.⁷¹ Wanneer de totaalindrukken van de beschermde werken teveel op elkaar lijken is er sprake van verveelvoudiging.⁷² het recht van verveelvoudigen valt onder het Europees recht van reproduceren.

4.2.2 Openbaar maken

Openbaar maken is een handeling waardoor een werk voor het publiek toegankelijk wordt gemaakt.⁷³ In de Auteurswet zijn enkele handelingen opgenomen die onder openbaar maken vallen:

- Het openbaar maken van een werk of een gedeelte hiervan
- De verspreiding van een werk of een gedeelte hiervan dat nog niet in druk is verschenen
- Het verhuren of uitlenen van een werk
- De voordracht, uitvoering of voorstelling in het openbaar van een werk
- Het uitzenden van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door middel van een satelliet of andere zender

Deze opsomming is niet limitatief.⁷⁴ Zo staat in deze opsomming niet het delen van werken via internet. Maar ook dit valt onder het openbaar maken van een werk. Een handeling valt alleen onder het openbaar maken van een werk, als het werk hierdoor voor het publiek beschikbaar is

⁶⁵ Artikel 8 Auteursrecht richtlijn 2001.

⁶⁶ Artikel 8 Auteursrecht richtlijn 2001.

⁶⁷ Artikel 5 lid 3 Auteursrecht richtlijn 2001.

⁶⁸ Art. 1 Aw.

⁶⁹ Visser, in: *T&C Intellectueel eigendomsrecht* 2019, art 13 Aw, aant. 2a.

⁷⁰ Visser, in: *T&C Intellectueel eigendomsrecht* 2019, art 13 Aw, aant. 2a.

⁷¹ Visser, in: *T&C Intellectueel eigendomsrecht* 2019, art 13 Aw, aant. 3a.

⁷² Visser, in: *T&C Intellectueel eigendomsrecht* 2019, art 13 Aw, aant. 3a.

⁷³ Visser, in: *T&C Intellectueel eigendomsrecht* 2019, art 12 Aw, aant. 1.

⁷⁴ Visser, in: *T&C Intellectueel eigendomsrecht* 2019, art 12 Aw, aant. 1.

geworden.⁷⁵ Een werk beschikbaar maken via een *hyperlink* is niet standaard het openbaar maken van het werk. Als de link leidt naar een plaats waar het werk legaal wordt aangeboden, dan is dit niet het openbaar maken van een werk.⁷⁶ Wanneer de link leidt naar een plaats waar het werk illegaal wordt aangeboden, dan is dit wel het openbaar maken van een werk. Dit geldt pas wanneer de plaatster van de *hyperlink* weet dat het werk onrechtmatig wordt aangeboden. Dit is omdat de inhoud van webpagina's vrij snel en gemakkelijk veranderd kan worden.⁷⁷ Wanneer een *hyperlink* met winstooigmerk wordt gedeeld, dan wordt er verwacht dat de plaatster van te voren heeft gecontroleerd of het werk rechtmatig wordt aangeboden. Het plaatsen van een *hyperlink* wordt in deze situatie wel als het openbaar maken van een werk gezien.⁷⁸ De Europese auteursrechten van distributie, mededelen en beschikbaar stellen vallen onder het nationale recht van openbaar maken.

4.2.3 Sancties

In de Auteurswet worden enkele sancties genoemd die auteursrechthebbende kunnen toepassen om hun rechten te beschermen. Auteursrechthebbende kunnen een schadevergoeding eisen bij degene die aansprakelijk is voor de inbreuk.⁷⁹ Ook kan de winst die gemaakt is door de inbreuk geëist worden door de auteursrechthebbende.⁸⁰ De rechthebbende kan ook beslag leggen op stoffelijke werken, die een verveelvoudiging zijn van een werk waar hij auteursrecht over heeft.⁸¹ Tot slot hebben auteursrechthebbende een aantal civielrechtelijke handhavingsmiddelen. Zo kunnen zij: een verbodsactie gebruiken, vragen van broninformatie, een terugroepbevel doen en vragen om een afnemerslijst.⁸² Deze handhavingsmiddelen zijn erop gericht om de inbreuk te stoppen en informatie te krijgen over hoe groot de schade is.

4.3 Aansprakelijkheid

Aansprakelijkheid is de verplichting om schade die veroorzaakt is te vergoeden. Deze verplichting kan op verschillende manieren ontstaan. Vanuit: een overeenkomst, de wet, een rechtmatige daad of een onrechtmatige daad.⁸³ Aansprakelijkheid kan vanuit een overeenkomst komen wanneer een schadevergoeding is opgenomen in de bepalingen van de overeenkomst. wanneer er sprake is van wanprestatie kan de verplichting ook ontstaan vanuit een overeenkomst. Aansprakelijkheid komt vanuit de wet door bepalingen die in de wet zijn opgenomen. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij aansprakelijkheid voor dieren en minderjarige. Aansprakelijkheid komt voor bij rechtmatige daad wanneer degene die de rechtmatige daad heeft verricht schade heeft geleden. Bij onrechtmatige daad ontstaat aansprakelijkheid omdat de benadeelde schade heeft geleden. Aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht komt vanuit een onrechtmatige daad, omdat er inbreuk wordt gemaakt op iemand zijn recht en diegene hierdoor schade lijdt.

⁷⁵ HvJ EU 27 januari 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1628.

⁷⁶ HvJ EU 13 oktober 2014, ECLI:EU:C:2014:76.

⁷⁷ HvJ EU 8 september 2016, ECLI:EU:C:2016:644, rechtsoverweging 46.

⁷⁸ HvJ EU 8 september 2016, ECLI:EU:C:2016:644, rechtsoverweging 51.

⁷⁹ Artikel 27 Aw.

⁸⁰ Artikel 27a Aw.

⁸¹ Artikel 28 Aw..

⁸² Visser, in: *T&C Intellectueel eigendomsrecht* 2019, art 27a Aw, aant. 1d.

⁸³ 'Aansprakelijkheid', *Hijink Advocaten*, hijink.com.

4.3.1 Onrechtmatige daad

Voordat iemand aansprakelijk is vanuit een onrechtmatige daad moet er voldaan worden aan vijf voorwaarden:⁸⁴

- Er moet sprake zijn van een onrechtmatige daad
- Er moet schade zijn
- Degene die aansprakelijk wordt gesteld moet toerekenbaar zijn
- Er moet een causaal verband tussen de daad en de schade zijn
- Er moet voldaan zijn aan de relativiteitsvereiste

In de wet worden drie handelingen beschreven die een onrechtmatige daad zijn. De eerste handeling is inbreuk maken op een ander zijn recht. De tweede handeling is een doen of nalaten in strijd met de wet. De derde handeling is een doen of nalaten in strijd met ongeschreven regels in het maatschappelijk verkeer. Hiermee wordt ook wel onzorgvuldig handelen bedoeld.⁸⁵ Voor dit onderzoek is de eerste handeling relevant. Bij inbreuk op auteursrecht wordt er inbreuk gemaakt op een ander zijn recht. Voordat er een schadevergoeding geëist kan worden, moet er wel sprake zijn van schade. De hoeveelheid van de schade is niet relevant om aansprakelijkheid aan te tonen.⁸⁶ Bij inbreuk op auteursrecht kan de hoogte van de schade soms lastig te bepalen zijn, wanneer het gaat over gemiste inkomsten door de inbreuk. Veel inkomsten hangen af van het aantal bezoekers op een website en dit is lastig om te voorspellen. Er zijn twee manieren waardoor iemand toerekenbaar kan zijn voor een onrechtmatige daad.⁸⁷ Het kan zijn schuld zijn of de oorzaak komt volgens de wet of in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening. Iemand heeft schuld aan een onrechtmatige daad, wanneer dit hem kan worden verweten.⁸⁸ Wanneer dit een website-eigenaar verweten kan worden verschilt per situatie. Dit zal in paragraaf 4.4 verder behandeld worden. Er zijn enkele gronden waardoor schuld kan worden uitgesloten. Dit zijn bijvoorbeeld noodweer of een onbevoegd ambtelijk bevel.⁸⁹ Als iemand een inbreuk maakt op een ander zijn auteursrecht dan is hij degene die schuld heeft. Om aansprakelijk te worden gesteld voor een doen of nalaten moet er een verband zijn tussen de daad en de schade.⁹⁰ Bij inbreuk op auteursrecht betekent dit dat de schade die de auteursrechthebbende heeft geleden ontstaan moet zijn door degene die aansprakelijk wordt gesteld. De laatste voorwaarde om aansprakelijkheid bij een onrechtmatige daad aan te tonen is de relativiteitsvereiste. Deze voorwaarde houdt in dat de geschonden norm ervoor moet zorgen dat de schade voorkomen wordt.⁹¹ Bij inbreuk op auteursrecht wordt het auteursrecht geschonden. Deze norm is bedoeld om schade bij auteurs te voorkomen.

Er zijn enkele gronden waardoor een onrechtmatige daad rechtmatig is. Bijvoorbeeld een wettelijk voorschrift, wettelijke bevoegdheid of een rechtmatige ambtelijk bevel. Als er sprake is van een rechtvaardigheidsgrond hoeft het niet meteen te betekenen dat er geen schadevergoeding gevraagd kan worden. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen bij onrechtmatige verrijking.⁹²

⁸⁴ Artikel 6:162 BW.

⁸⁵ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art 6:162 BW, aant. 2a.

⁸⁶ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art 6:162 BW, aant. 1d.

⁸⁷ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art 6:162 BW, aant. 4a.

⁸⁸ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art 6:162 BW, aant. 4b.

⁸⁹ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art 6:162 BW, aant. 4b.

⁹⁰ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art 6:162 BW, aant. 1e.

⁹¹ Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art 6:163 BW, aant. 1.

⁹² Lindenbergh, in: *T&C Burgerlijk Wetboek 2021*, art 6:162 BW, aant. 3a.

4.4 Aansprakelijkheid website-eigenaar

Iemand die inbreuk maakt op een ander zijn auteursrecht pleegt hiermee een onrechtmatige daad en is aansprakelijk. Wie inbreuk maakt op auteursrecht hoeft niet altijd duidelijk te zijn op websites. Werken die op een website staan kunnen door verschillende mensen op de website zijn geplaatst. Wanneer een website-eigenaar zelf een werk op zijn website plaatst dan is hij degene die het werk openbaart. Door dit te doen maakt hij inbreuk op een ander zijn auteursrecht. De website-eigenaar is in deze situatie degene die aansprakelijk is voor de inbreuk op het auteursrecht.⁹³

Het kan ook voorkomen dat een ander dan de eigenaar van de website een werk op een website plaatst. Wanneer dit gebeurt is de website-eigenaar niet degene die het werk openbaart. Wel wordt de website gebruikt om het werk openbaar te maken. Bij deze situatie kan de website-eigenaar aansprakelijk worden gesteld ook al is hij niet degene die het werk op de website heeft gezet. De eigenaar van de website kan aansprakelijkheid voorkomen door aan twee voorwaarden te voldoen.⁹⁴ De website-eigenaar mag niet weten dat de *content* onwettig op zijn website staat en wanneer hij weet dat de *content* onwettig is, moet hij de onwettige *content* verwijderen. Website-eigenaren hoeven alleen te reageren op meldingen van inbreuk om aansprakelijkheid te voorkomen.

Om te voldoen aan de voorgenoemde voorwaarden maken veel websites gebruik van een “notice and takedown” procedure. Dit is een systeem waar bezoekers van een website een verzoek kunnen indienen bij de website-eigenaar om onwettige *content* van de website te verwijderen.⁹⁵ Dit wordt de “notice” genoemd. De eigenaar kan daarna onderzoeken of de *content* onwettig is en zal deze verwijderen, indien de *content* onwettig blijkt. Dit heet de “takedown”. Website-eigenaren kunnen ook kiezen om *content* meteen te verwijderen. Op deze manier kunnen website-eigenaren makkelijk aansprakelijkheid voorkomen. Bezoekers van de website zullen niet blij zijn met deze werkwijze, omdat het dan kan voor komen dat *content* ten onrechte verwijderd wordt.⁹⁶

Dit soort systemen kunnen misbruikt worden door zowel andere bezoekers van de website als de website-eigenaar zelf. “Notice and takedown” kan door andere bezoekers misbruikt worden als zij ten onrechte een melding maken. Als de website het systeem hanteert dat een melding meteen leidt tot het verwijderen van de *content* kan de gebruiker hierdoor schade leiden. Hij zou bijvoorbeeld inkomsten kunnen missen als hij een gedeelte van het reclamegeld zou ontvangen. Dit probleem doet zich vaak voor op Youtube. Gebruikers kunnen hier *content* plaatsen en zij ontvangen een gedeelte van het geld, dat Youtube verdient met de reclames die bij de *content* staan. Youtube hanteert het systeem van meteen verwijderen als er een melding is. Dit komt omdat het Amerikaans rechtssysteem zo werkt en mede om aansprakelijkheid te voorkomen. Als de *content* van de gebruiker ten onrechte verwijderd wordt kan hij inkomsten missen. De hoogte hiervan is lastig om te bepalen omdat dit afhangt van hoe vaak de *content* gezien wordt. Ook schuld aan een valse melding is lastig te bewijzen. Eerdere uitspraken door de Amerikaanse rechter geven aan dat degene die de melding maakt moet weten dat hij een onjuiste melding heeft gemaakt en dit niet per ongeluk heeft gedaan.⁹⁷ Op het internet komt het vaker voor dat grote bedrijven, kleine contentplaatsters een

⁹³ Meindersma, *Charlotteslaw* 10 juni 2015.

⁹⁴ Artikel 14 Richtlijn inzake elektronische handel.

⁹⁵ ‘Klacht over inhoud website’, *SIDN*, Sidn.nl.

⁹⁶ Engelfriet, *Iusmentis* 19 november 2014.

⁹⁷ Hunter, *Foreign policy news*, 25 september 2016.

“notice” sturen waardoor zij de werken moeten verwijderen.⁹⁸ Als zij dit niet doen, kunnen zij voor de rechter gedaagd worden. Deze kleine contentplaasters hebben niet het geld om tegen deze grote bedrijven op te komen.

Ook kan de vrijheid van meningsuiting door dit systeem beperkt worden. *Content* zou een melding kunnen krijgen, indien een gebruiker het niet eens is met de inhoud van de *content*. Dit kan bijvoorbeeld bij *content* die over politiek gaat, recensies en kritiek. Een voorbeeld hiervan heeft ook op Youtube plaatsgevonden. Een gebruiker was het oneens met de kritiek van een andere gebruiker die hiervan een video had gemaakt. De gebruiker heeft toen een melding gemaakt terwijl de *content* viel onder de uitzondering van kritiek. Uiteindelijk is door een Amerikaanse rechter bepaald dat de *content* inderdaad rechtmatig was. De *content* kon alleen niet online komen totdat de zaak gewonnen was. Dit heeft enkele jaren geduurd.⁹⁹ Dit zou ook kunnen gebeuren bij politieke uitspraken. Gebruikers van een bepaalde politieke richting kunnen berichten waarmee zij het niet eens zijn melden. Deze berichten kunnen dan onbeschikbaar worden gesteld voor andere gebruikers. Op deze manier kan een mening gecensureerd worden op een online platform.

⁹⁸ ‘Unintended Consequences: Sixteen Years under the DMCA’, *Electronic Frontier Foundation* 16 september 2014, eff.org (p.3).

⁹⁹ ‘YouTube stars H3H3 win ‘landmark’ court case against Matt Hoss’, *BBC* 24 augustus 2017, BBC.com.

4.6 Nieuwe wetgeving

4.6.1 Richtlijn inzake auteursrecht

De Richtlijn inzake auteursrecht is de richtlijn die de Auteursrechtlijn 2001 heeft vervangen. Deze richtlijn heeft als doel het harmoniseren en het moderniseren van het online auteursrecht.¹⁰⁰ Het artikel van de Richtlijn inzake auteursrecht dat centraal staat in dit onderzoek is artikel 17. Dit artikel beschrijft regels over het delen van *content* op een website. In de artikel staat wanneer website-eigenaren aansprakelijk zijn voor delen van *content* op hun website¹⁰¹, welke maatregelen zij kunnen treffen om dit te voorkomen,¹⁰² welke uitzonderingen er zijn op aansprakelijkheid¹⁰³ en de verplichting van een “notice and takedown” procedure.¹⁰⁴ Deze procedure is uitvoerig behandeld in paragraaf 4.5. Het artikel is gericht op aanbieders van online diensten die gericht zijn op het delen van *content* met winstoogmerk.¹⁰⁵ Voor websites zonder winstoogmerk, zoals bij stichtingen, gelden deze regels niet. Wanneer een aanbieder van een online dienst mensen de mogelijkheid geeft om beschermde werken te zien, die zijn geüpload door gebruikers van de website, telt deze openbaring als een handeling die valt onder het recht van mededeling en beschikbaar stellen.¹⁰⁶ Website-eigenaren mogen dit alleen doen als zij toestemming van de auteursrechthebbende hebben. Wanneer er een beschermd werk op een website staat, maakt de website-eigenaar inbreuk op het auteursrecht van de auteursrechthebbende, ook al is hij niet degene die het werk op de website heeft geüpload. Hierdoor kan de website-eigenaar meteen aansprakelijk worden gesteld door de auteursrechthebbende.

4.6.1.1 Aansprakelijkheid voorkomen

Volgens artikel 17 van de richtlijn kan aansprakelijkheid op verschillende manieren voorkomen worden. Website-eigenaren kunnen licentieovereenkomsten sluiten met auteursrechthebbenden waardoor zij toestemming geven dat hun werken op de website staan.¹⁰⁷ Licentieovereenkomsten zijn overeenkomsten waarin de auteursrechthebbende bepaalde rechten geeft aan derden. Hierdoor maken derden geen inbreuk meer als deze rechten gebruikt worden. Uit literatuur kan worden opgemaakt dat dit niet een goede manier is om aansprakelijkheid te voorkomen.¹⁰⁸ Een website-eigenaar kan niet een licentieovereenkomst sluiten met alle auteursrechthebbende. Licentieovereenkomsten met grote film uitgevers en platenmaatschappijen zijn wel haalbaar, maar tegenwoordig zijn er veel auteursrechthebbenden die zelfstandig werken maken, die niet vallen onder deze grote organisaties. Het is zeer lastig om met al deze auteursrechthebbenden een licentieovereenkomst aan te gaan.¹⁰⁹

Indien een werk onrechtmatig openbaar wordt gemaakt, kan aansprakelijkheid voorkomen worden als de website-eigenaar kan aantonen dat hij heeft voldaan aan drie voorwaarden:¹¹⁰

¹⁰⁰ Overweging 3 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹⁰¹ Artikel 17 lid 1 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹⁰² Artikel 17 lid 4 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹⁰³ Artikel 17 lid 7 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹⁰⁴ Artikel 17 lid 9 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹⁰⁵ Baas, in: *Lexplicatie* 2021, art 17 richtlijn inzake auteursrecht, aant. 1.

¹⁰⁶ Artikel 17 lid 1 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹⁰⁷ Artikel 17 lid 1 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹⁰⁸ Spoelstra, *Considerati* 27 maart 2019.

¹⁰⁹ Spoelstra, *Considerati* 27 maart 2019.

¹¹⁰ Artikel 17 lid 4 Richtlijn inzake auteursrecht.

- Alles moet ingesteld zijn om toestemming te krijgen
- Volgens strenge sectorale normen alles in werking hebben gesteld om te voorkomen dat beschermde werken beschikbaar zijn
- De inbreuk snel verholpen is en alles in werking heeft gesteld om inbreuk in de toekomst te voorkomen.

De website-eigenaar moet alles gedaan hebben om toestemming te krijgen voor de *content* van de rechthebbende. Wanneer de website-eigenaar voldaan heeft aan deze voorwaarde is een open norm. Dit zal door rechtspraak nog verder uitgelegd moeten worden. De website-eigenaar hoeft niet elke overeenkomst aan te nemen die een rechthebbende aanbiedt. De licentieovereenkomst moet voor beide partijen billijk zijn en het evenwicht tussen de partijen bewaren.¹¹¹ Indien een website-eigenaar een licentieovereenkomst niet aangaat, die wel voldoet aan deze voorwaarde en het werk van de rechthebbende toch wordt geplaatst op de website, wordt aangenomen dat hij niet alles in werking heeft gesteld om toestemming te verkrijgen.¹¹²

Website-eigenaren zullen ook moeten voldoen aan strenge sectorale normen om te voorkomen dat beschermde werken beschikbaar zijn. Rechthebbende kunnen informatie geven over hun werken, zodat website-eigenaren ervoor kunnen zorgen dat het werk niet meer beschikbaar is.¹¹³ Deze voorwaarde geeft een verplichting om inbreuken te voorkomen.¹¹⁴ De *content* die geplaatst wordt op de website zal gecontroleerd moeten worden voordat het geplaatst wordt. Dit zou automatisch of handmatig kunnen. Handmatig is niet realistisch voor sommige websites door de hoeveelheid *content* die geüpload wordt. Veel websites zullen gebruik gaan maken van automatische controles ook wel contentfilters genoemd.¹¹⁵ Deze software zal de *content* moeten gaan controleren of het onwettig is. Uit literatuur kan worden opgemaakt dat contentfilters nog niet geavanceerd genoeg om *content* op een goede manier te filteren.¹¹⁶ Ook zouden deze filters gebruikt kunnen worden om *content* te censureren.¹¹⁷ Wanneer de software bepaalde woorden hoort in een filmpje zou hij dit onbeschikbaar kunnen maken. Dit gebeurt zonder tussenkomst van een mens waardoor de fouten van de software niet altijd opgemerkt worden. Deze filters worden ingesteld door de websites zelf waardoor het voor gebruikers van de website onduidelijk kan zijn wat wel of niet mag.

Website-eigenaren moeten na een melding van inbreuk snel optreden.¹¹⁸ Deze melding zal vaak komen via de “notice and takedown” procedure. In de huidige wetgeving bestaat de verplichting om te reageren op een melding van onwettig *content* ook al.¹¹⁹ Website-eigenaren zullen moeten blijven reageren op meldingen van onwettige *content* op hun website. De verplichting om inbreuk in de toekomst te voorkomen is nieuw. Website-eigenaren zullen maatregelen moeten treffen waardoor de inbreuk niet meer voorkomt in de toekomst. Om hieraan te voldoen zouden websites wederom gebruik kunnen maken van een uploadfilter.

¹¹¹ Overweging 61 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹¹² ‘Targeted consultation addressed to the participants to the stakeholder dialogue on Article 17 of the Directive on Copyright in the Digital Single Market’, *Europese Commissie*, ec.europa.eu (p. 7).

¹¹³ Artikel 17 lid 4 sub b Richtlijn inzake auteursrecht.

¹¹⁴ Spoelstra, *Considerati* 27 maart 2019.

¹¹⁵ Van de Laak, *ICTrecht* 17 april 2019.

¹¹⁶ Van de Laak, *ICTrecht* 17 april 2019.

¹¹⁷ Spoelstra, *Considerati* 27 maart 2019.

¹¹⁸ Artikel 17 lid 4 sub c Richtlijn inzake auteursrecht.

¹¹⁹ Artikel 14 Richtlijn inzake elektronische handel.

De voorwaarden om aansprakelijkheid te voorkomen, bevatten alle drie open normen. Deze normen zullen ingevuld moeten worden door rechtspraak. Bij het bepalen of er voldaan is aan de voorwaarden moet er rekening worden gehouden met het evenredigheidsbeginsel.¹²⁰ Volgens het evenredigheidsbeginsel moet rekening worden gehouden met de volgende elementen: het type website, het publiek, de omvang van de diensten, het soort werken en de beschikbaarheid en kosten van de passende maatregelen. Websites die veel geld verdienen zullen meer maatregelen kunnen toepassen om inbreuken te voorkomen. Van websites met veel publiek wordt dan ook verwacht dat zij meer in werk stellen om dit te bereiken.

4.6.1.2 Uitzonderingen

In het artikel staan enkele uitzonderingen opgenomen, welk soort werken niet onder de regels van dit artikel vallen. Citaten, kritiek, recensies, karikatuur en parodie zijn werken die uitgezonderd worden van dit artikel. Deze uitzonderingen komen overeen met de uitzonderingen die al in andere bronnen van auteursrecht zijn opgenomen.¹²¹ De werken die geen inbreuk maken op auteursrecht mogen niet door maatregelen, die getroffen zijn om aan dit artikel te voldoen, onbeschikbaar worden. In het artikel zijn ook uitzonderingen opgenomen voor nieuwe websites. Deze websites worden ook wel *startups* genoemd en krijgen een uitzondering zodat innovatie niet wordt tegengegaan. Nieuwe websites zijn websites die minder dan drie jaar bestaan en minder omzet hebben dan tien miljoen euro per jaar.¹²² Deze websites hebben niet de verplichting om inbreuken in de toekomst te voorkomen. Zij hoeven alleen toestemming te vragen en de *content* onbeschikbaar maken na een melding van inbreuk. Indien een website meer dan vijf miljoen unieke bezoekers per maand heeft moeten zij wel verdere uploads voorkomen.

4.6.1.3 “Notice and takedown” procedure

In het artikel staat ook een verplichting om een “notice and takedown” procedure te hanteren.¹²³ Ook moet er een klachten en beroep mechanisme zijn voor de “notice and takedown” procedure. In de “notice” moeten de redenen van het verzoek gemotiveerd worden. Website-eigenaren moeten ervoor zorgen dat een klacht en beroep procedure is voor de “notice and takedown” procedure. Met de klacht en beroep procedure kunnen contentplaatsers aangeven waarom zij het niet eens zijn met de “takedown”. Een verschil tussen de huidige en de nieuwe “notice and takedown” procedure is dat nu ook een zogenaamde “stay down” moet zijn. De inbreuk mag na de melding in de toekomst niet meer gaan voorkomen. Bij de klachtenprocedure moet een mens de klacht behandelen.¹²⁴ Dit kan dus niet geheel automatisch gebeuren.

4.6.1.4 Toezicht

In het artikel staat opgenomen dat artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht niet tot een toezichtverplichting leidt.¹²⁵ Dit is tegenstrijdig met de verplichting om inbreuken te voorkomen. Hoe kunnen de website-eigenaren ervoor zorgen dat er geen inbreuk op auteursrecht wordt gemaakt zonder toezicht te houden op alle *content* die geüpload wordt?

¹²⁰ Artikel 17 lid 5 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹²¹ Baas, in: *Lexplicatie* 2021, art 17 richtlijn inzake auteursrecht, aant. 1.

¹²² Artikel 17 lid 6 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹²³ Artikel 17 lid 9 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹²⁴ Artikel 17 lid 9 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹²⁵ Artikel 17 lid 8 Richtlijn inzake auteursrecht.

4.6.2 Implementatiewet Richtlijn inzake auteursrecht

De Richtlijn inzake auteursrecht is een Europese richtlijn. De wetten die beschreven staan in de richtlijn moeten door de lidstaten omgezet worden in nationaal recht. De Richtlijn inzake auteursrecht gaat omgezet worden in nationaal recht door de Implementatiewet Richtlijn inzake auteursrecht. Deze wet zal ingaan op 7 juni 2021.¹²⁶ Dit is ook de uiterste invoerdatum van de richtlijn.¹²⁷ Deze wet gaat enkele onderdelen van de Auteurswet veranderen zodat het voldoet aan de richtlijn. Artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht wordt omgezet in artikel 29c Auteurswet. De wet zoals die in de richtlijn staat wordt helemaal overgenomen in het nationaal recht.

Bij het omzetten van richtlijnen in nationaal recht hebben lidstaten enige vrijheid hoe zij dit implementeren.¹²⁸ Bij de omzetting in nationaal recht is de Nederlandse wetgever dicht bij de Europese wetgeving gebleven. Er worden geen strengere wetten ingevoerd. De bewoording van enkele artikelen is wel veranderd. Zo wordt er in plaats van “prompt” “snel” gebruikt en in plaats van “alles in werk hebben gesteld” wordt er gesproken over “zich naar beste vermogen heeft ingespannen”.¹²⁹

Toch zijn er enkele wijziging waarmee in de nationale wetgeving rekening moet worden gehouden. De website-eigenaar kan verzocht worden door rechthebbende om informatie te geven over hoe de werken gebruikt worden.¹³⁰ De website-eigenaar moet ook informatie geven aan de rechthebbende over welke maatregelen hij heeft getroffen om inbreuk in de toekomst te voorkomen.¹³¹ Opmerkelijk is dat het evenredigheidsbeginsel zoals die in de richtlijn is opgenomen, niet voorkomt in de nationale wetgeving. In de nationale wetgeving wordt de mogelijkheid voor nadere regels bij algemene maatregel van bestuur gegeven.¹³² Dit is gedaan zodat er nog nadere regels gegeven kunnen worden om de vrijheid van meningsuiting en informatie te garanderen.¹³³

4.7 Tussenconclusie

De deelvraag die in dit hoofdstuk beantwoord moet worden is: Hoe zal de wetgeving, die relevant is voor aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht voor website-eigenaren, veranderen wanneer artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht omgezet wordt in nationale wetgeving? Deze vraag is beantwoord door eerst de huidige wetgeving weer te geven en daarna de veranderingen door artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht. Er zijn twee grote veranderingen die gaan komen voor de aansprakelijkheid van website-eigenaar bij inbreuk op auteursrecht. De eerste verandering is de grondslag voor aansprakelijkheid. In de huidige wetgeving zijn website-eigenaren aansprakelijk op de grond van de onrechtmatige daad. Voordat website-eigenaren aansprakelijk kunnen worden gesteld, moet aan alle voorwaarden van een onrechtmatige daad voldaan worden. Aansprakelijkheid kan voorkomen worden door te voldoen aan de voorwaarden van artikel 14 Richtlijn inzake elektronische handel. In de nieuwe wetgeving zijn website-eigenaren aansprakelijk op grondslag van de wet. Zij kunnen aansprakelijk worden gesteld door artikel 17 lid 4 Richtlijn inzake auteursrecht. In dit lid zijn ook de voorwaarden opgenomen, waar website-eigenaren aan moeten voldoen als zij

¹²⁶ ‘Nieuwe regels auteursrecht voor het internet’, *Kamer van Koophandel*, ondernemersplein.kvk.nl.

¹²⁷ Artikel 29 lid 1 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹²⁸ Artikel 25 Richtlijn inzake auteursrecht.

¹²⁹ Seignette, *AMI* 2020/6, p. 184.

¹³⁰ Artikel 29c lid 1 Auteurswet.

¹³¹ Artikel 29c lid 4 Auteurswet.

¹³² Artikel 29c lid 8 Auteurswet.

¹³³ *Kamerstukken II*, 2019/20, 35454, 3, p. 25.

aansprakelijkheid willen voorkomen. De tweede verandering is dat website-eigenaren eerst een passieve rol hadden om inbreuk op auteursrecht te bestrijden, maar nu een actieve rol krijgen. In de huidige wetgeving hoeven website-eigenaren alleen te reageren op een inbreuk op auteursrecht wanneer zij hiervan af weten. Dit wordt meestal geregeld door een “notice and takedown” procedure. In de nieuwe wetgeving moeten website-eigenaren voorkomen dat er inbreuk wordt gemaakt. Zij moeten niet alleen reageren op inbreuken op auteursrecht, maar deze ook voorkomen. Website-eigenaren krijgen hierdoor een actieve rol bij het bestrijden van inbreuken op auteursrecht. Volgens artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht moeten website-eigenaren alles in werking stellen om toestemming te verkrijgen. Ook moeten zij volgens het artikel zich houden aan normen binnen de sector om inbreuk te voorkomen. Tot slot moeten website-eigenaren ook nog steeds reageren op meldingen van inbreuken op auteursrecht. Maar ook moeten zij inbreuken in de toekomst voorkomen. De verplichting om inbreuken in de toekomst te voorkomen brengt enkele nadelen met zich mee, zoals de mogelijkheid dat bepaalde meningen gecensureerd kunnen worden.

5. Huidig advies RAES Media

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de tweede en derde deelvraag. De tweede deelvraag luidt: “Wat is het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen?”. De derde deelvraag luidt: “Welke punten van het huidige advies, om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, moeten aangepast worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving?”.

Om antwoord te geven op deze vragen zal beschreven worden wat het huidige advies is van RAES Media om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen. Daarna wordt beschreven welke onderdelen van het huidige advies aangepast of aangevuld zullen moeten worden om aan artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht te voldoen.

5.2 Werkwijze RAES Media

RAES Media is een bedrijf dat advies verleent aan mkb'ers en non-profit organisaties. De klanten bestaan voornamelijk uit kerken en eenmanszaken. RAES Media geeft advies over het gebruik van *social media*, marketing, promotie en media. Zij geeft niet alleen advies maar stellen ook stukken op als de klant dit wenst. Zo wordt er bijvoorbeeld aangeboden om stukken tekst te schrijven, logo's te maken en de lay-out van webpagina's op te stellen. Het advies wordt gegeven in gesprekken met de cliënt. In deze gesprekken kan de cliënt duidelijk maken wat zijn wensen zijn. De respondent zegt hierbij: *“daar ga je eigenlijk van basis kijken, van wat wil je nou eigenlijk op internet, wat voor regels spelen daar en hoe kan je daar zelf mee om gaan.”*.¹³⁴ RAES Media kan zo op elke aparte situatie van een cliënt advies geven. Er is geen vast advies maar er zijn wel enkele punten die in elk advies naar voren komen. Met name hoe aansprakelijkheid voorkomen kan worden en wat er gedaan kan worden als inbreuk wordt gemaakt. RAES Media informeert cliënten ook over wetswijzigingen die mogelijk van toepassing zijn voor de cliënt. Dit wordt gedaan onder andere gedaan met een algemene nieuwsbrief. Wanneer cliënten aan de hand van deze nieuwsbrieven vragen hebben of zelf tegen punten aanlopen kunnen zij advies krijgen die op hun specifieke situatie toepasbaar is. De respondent zegt hierbij: *“maar ik vind het wel een zorgplicht dat je zegt van er gaat iets wijzigen, wat van toepassing is of mogelijk van toepassing is op jou omdat je op internet zit. Uhm.. stuur ik gewoon nieuwsbrieven uit en dat doe ik dan naar al mijn klanten, dus sommige klanten zullen misschien niks aan hebben, maar informeer mensen wel net als bij het AVG destijds”*.¹³⁵ RAES Media vindt dat zij een soort zorgplicht hebben om hun klanten te blijven informeren.

De nieuwe wetgeving is voor websites die gericht zijn op het delen van *content*. Deze wetgeving is voornamelijk gericht op grote websites zoals Facebook en Youtube. Dit zijn niet de soort klanten van RAES Media. Toch kunnen klanten hiermee te maken krijgen als zij bijvoorbeeld een klein forum zijn. Kleine websites maken soms ook gebruik van forums en op forums kan *content* gedeeld worden. Het is om die redenen goed om naar het huidige advies te kijken en te zien wat er gewijzigd moet worden om aan de nieuwe wetgeving te voldoen.

¹³⁴ Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 1:54.

¹³⁵ Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 16:08.

5.3 Voorkomen van aansprakelijkheid

Het advies om aansprakelijkheid te voorkomen begint bij voorkomen dat er inbreuk wordt gemaakt. Website-eigenaren worden geadviseerd geen werken van internet te gebruiken maar deze zelf te creëren. Veel cliënten zijn niet op de hoogte, hoe auteursrecht werkt en kopiëren werken. Zij maken hierdoor snel inbreuk op het auteursrecht van een ander. De respondent zegt hierbij: *“Ja die publicatie die je doet kan ook sociale media zijn, dat zo makkelijk rechter muisknop en je kopieert het uhm.. maar dan schend je op dat moment wel een aantal regeltjes als je daarmee aan de haal gaat. Het is een werk van een ander, je maakt inbreuk op de rechten van een ander, intellectuele eigendom als je het zo wilt noemen. Uhm.. dus je moet een klant goed duidelijk maken, uhm alle digitale, ik noem het maar heel plat die jat is diefstal”*.¹³⁶ Werken kunnen ook worden gemaakt door een professional zoals een fotograaf. Door foto's te laten maken of door ze zelf te maken kan een website-eigenaar een beeldbank opbouwen. Deze foto's kunnen dan altijd gebruikt worden. De respondent geeft hierbij aan: *“En aan de andere kant is het ook zo dat ik klanten aanbiedt van joh maak nou zelf foto's, of of huur een fotograaf in die voor jou een serie foto's maakt op de onderwerpen die je, waar je graag op wilt publiceren en zorg ervoor dat je eigen beeldbank hebt om uit te putten, zo simpel is het.”*.¹³⁷ Ten tweede zouden website-eigenaren gebruiken kunnen maken van een beeldbank zoals gettyimages. Bij dit soorten bedrijven kunnen foto's gekocht worden. Teksten kunnen ook geschreven worden door bureaus. Door gebruik te maken van deze methoden kunnen website-eigenaren voorkomen dat zij inbreuk maken op auteursrecht. Dit soort professionals zullen niet inbreuk maken op het auteursrecht van een ander. RAES Media controleert de website van cliënten op mogelijke inbreuken die zij gemaakt hebben. Dit doen zij bijvoorbeeld door nieuwe berichten en pagina's op de website te lezen. De cliënten zullen dan geïnformeerd worden over de inbreuk en hoe zij dit zouden kunnen oplossen. De respondent zegt hierbij: *“En dan spreek ik ze erop aan en dat gaan op de mon, van zal ik je een tip geven he, je hoeft niet gelijk te zeggen je bent een boef, maar die verstandhoudingen hebben we met de klanten dat ze echt wel snappen er schort iets zegt maar.”*.¹³⁸ RAES Media geeft aan bij cliënten dat zij handelen in strijd met de wet.

5.3.1 Content die door bezoekers geplaatst is

Content kan ook op een website worden geplaatst door een bezoeker van de website. Dit kan alleen als de website-eigenaar hiervoor de mogelijkheid geeft. De mogelijkheid om bezoekers *content* te laten delen komt wel met voorwaarden die in het vorige hoofdstuk beschreven zijn. RAES Media geeft ook aan bij cliënten dat deze mogelijkheid met gevolgen komt. Zo zullen zij spoedig moeten reageren als er een melding wordt gemaakt van onwettige *content*. Ook zullen zij de *content* van de bezoekers moeten controleren als zij willen voorkomen dat er onwettige *content* op hun website staat. Website-eigenaren hebben het voorkomen van inbreuk nu nog niet als wettelijke verplichting, maar onwettige *content* op een website van een bedrijf kan dat bedrijf een slecht imago geven. Denk hierbij aan racistische opmerkingen of werken waarmee inbreuk op auteursrecht wordt gemaakt.

Bedrijven kunnen ook gebruik maken van *social media*. Op *social media* kunnen bezoekers altijd *content* delen op de pagina van het bedrijf in de vorm van *comments*. Bedrijven moeten daarom niet zomaar beginnen met een *social media* pagina. Zij zullen een afweging moeten maken tussen het werk en de bekendheid die de pagina het bedrijf oplevert. Om deze *content* te controleren adviseert

¹³⁶ Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 4:12.

¹³⁷ Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 9:05.

¹³⁸ Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 7:15.

RAES Media het gebruik van een moderator. De respondent geeft hierbij aan: *“Nou goed als je dat toestaat dat een andere bij jou op je website in de comments bijvoorbeeld bij artikelen materiaal plaatsen wat uhm auteursrechtelijk beschermd is he, dan zou je eigen een moderator moeten hebben die dat bij houdt.”*.¹³⁹ Dit is iemand wiens taak het is om te controleren wat er geplaatst wordt op een website of *social media* pagina. Deze taak kan veel tijd en energie kosten. Bij een bedrijf met enkele werknemers kan dit door één van de werknemers gedaan worden. Deze moderator zal ook meldingen van inbreuk op auteursrecht in de gaten moeten houden. Zo kunnen deze inbreuken op tijd verholpen worden. Bij eenmanszaken zal dit door de eigenaar zelf moeten gebeuren. De eigenaar zal moeten reageren op meldingen van inbreuk op auteursrecht en de *content* controleren als hij dit voor wil zijn. Dit kan hem veel werk geven boven zijn normale taken. Dit soort klanten moeten goed overwogen of zij bezoekers *content* willen laten plaatsen. De respondent zegt hierbij: *“ik weet het zelf dat ik dat voor klanten doe he, en dat het best werk is, je zit altijd met je telefoon in je handen om te kijken wat er geplaatst wordt. Ook als dat uhm.. niet zo zeer auteursrecht maar uhm lelijke dingen zijn dat je zegt, scheldpartijen die wil je niet dat soort dingen nou.”*.¹⁴⁰ De mogelijkheid om derden *content* te laten plaatsen kan zorgen voor veel extra werk. Bij websites waarvoor deze mogelijkheid niet noodzakelijk is wordt dit ook afgeraden door RAES Media. Ook het gebruik van *social media* als bedrijf wordt afgeraden door RAES Media als dit niet zeer veel voordeel oplevert.

In het huidige advies worden klanten geadviseerd om de *content* van bezoekers te controleren. Het controleren van *content* heeft geen wettelijke basis. In de nieuwe wetgeving is geen controleplicht opgelegd. In de nieuwe wetgeving is wel een verplichting opgenomen om inbreuk te voorkomen. Deze verplichting geldt voor websites die *content* delen met winstoogmerk. Op *social media* pagina's zal de verantwoordelijkheid bij de eigenaar van de *social media* website liggen. Zij zullen dit ook door de nieuwe wetgeving meer in de gaten gaan houden. Omdat de klanten van RAES Media doorgaans kleine organisaties zijn, zullen zij niet veel hoeven te doen om te voldoen aan de verplichtingen. Dit komt door het evenredigheidsbeginsel dat besproken is in paragraaf 4.6.1.1. Door dit beginsel moeten websites met veel bezoekers zich meer inzetten dan een website met weinig bezoekers. De respondent zegt hier ook over: *“kleine partijen zullen daar misschien wat minder erop aangesproken op worden, dan grote partijen en je mag van grote partijen als Facebook en dat soort zaken verwachten dat ze daar ook programmatuur en mensen ervoor hebben zitten. Dat als er inbreuk wordt gepleegd en dat wordt gesignaleerd door de machines die ze hebben, dat het dan uh.. een melding komt te staan.”*.¹⁴¹ Als in de toekomst klanten van RAES Media wel onder de websites vallen die in artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht beschreven worden, zullen zij moeten gaan voldoen aan de voorwaarden uit het artikel. Zij zullen zich moeten inzetten om toestemming te verkrijgen, maatregelen nemen zodat inbreuk voorkomen wordt en inbreuken verhelpen als deze gemeld worden. Ook zullen zij een klachten procedure moeten hanteren bij meldingen van inbreuk op auteursrecht. Omdat veel klanten van RAES Media kleine en nieuwe bedrijven zijn is er een grote kans dat zij vallen onder de uitzondering voor *startups* in het artikel. Deze uitzondering zorgt ervoor dat websites niet inbreuk op auteursrecht hoeven te voorkomen. De uitzondering geldt voor websites die minder dan drie jaar bestaan en minder dan tien miljoen euro omzet per jaar hebben.

¹³⁹ Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 11:55.

¹⁴⁰ Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 13:44.

¹⁴¹ Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 12:55.

5.4 Inbreuk op auteursrecht

Als er inbreuk is gemaakt op auteursrecht adviseert RAES Media om hier zo snel mogelijk op te handelen. De inbreuk kan verholpen worden voordat de rechthebbende dit doorheeft. Op deze manier kan een schadevergoeding voorkomen worden. Hiervoor zal de website-eigenaar of moderator goed de *content* op de website in de gaten moeten houden. Indien de auteursrechthebbende wel weet van de inbreuk en dit meldt door een schadevergoeding te sturen, is het advies om te controleren of de auteursrechthebbende gelijk heeft en indien de auteursrechthebbende gelijk heeft, de vergoeding te betalen. Het is volgens de respondent belangrijk om schadevergoedingen te voorkomen: *“Een kleine onderneming zit niet te wachten op een 12-1800 voor een foto die hij per ongeluk heeft gebruikt, nou ja per ongeluk, iemand weet echt wel wat die doet.”*¹⁴² Deze kleine ondernemingen kunnen het zich vaak niet veroorloven om zo’n schadevergoeding te betalen.

RAES Media heeft niet een “notice and takedown” procedure in het advies opgenomen. Dit soort procedures zijn niet verplicht in de huidige wetgeving. In de nieuwe wetgeving wordt zo’n procedure verplicht bij websites die *content* delen met winstoogmerk. Indien er in de toekomst aan dit soort website advies gegeven gaat worden zal dit opgenomen moeten worden in het advies. In artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht wordt ook een klachtenprocedure voor “notice and takedown” procedures verplicht.¹⁴³ Deze klachtenprocedure en de “notice and takedown” procedure moeten aan enkele voorwaarden voldoen. De klachten en verzoeken moeten gemotiveerd zijn voordat zij gegrond kunnen worden verklaard. Dit voorkomt dat *content* zomaar onbeschikbaar gemaakt wordt. Klachten op *content* die onbeschikbaar is gemaakt, moeten door een mens behandeld worden. Dit geldt alleen voor de klachten procedure. Deze voorwaarde moet fouten in geautomatiseerde “notice and takedown” systemen tegengaan. Hoewel “notice and takedown” procedures alleen verplicht zijn voor websites die *content* delen met winstoogmerk, kan dit ook bij andere websites geadviseerd worden. Bijvoorbeeld bij websites waar bezoekers ook *content* kunnen delen maar zonder winstoogmerk zoals bij een stichting of vereniging. Zo is er een duidelijk punt waar onwettige *content* gemeld kan worden. Ook kan dit de druk om *content* te controleren door de website-eigenaar wegnemen. De *content* kan namelijk ook door bezoekers van de website gecontroleerd worden en zij melden het als zij onwettige *content* zien.

5.5 Tussenconclusie

In dit hoofdstuk worden de tweede en derde deelvraag beantwoord. De tweede deelvraag luidt: Wat is het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen? De derde deelvraag luidt: Welke punten van het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft, om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, moeten aangepast worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving? In het huidige advies worden website-eigenaren aangeraden alleen hun eigen werken te gebruiken of iemand in te huren om werken te maken. Als een website de mogelijkheid geeft aan bezoekers om *content* te delen wordt het gebruik van een moderator geadviseerd. Dit is iemand die de *content* van bezoekers controleert. Een moderator is niet wettelijk verplicht en dit verandert niet in de nieuwe wetgeving. RAES Media adviseert op dit moment geen klanten met websites die *content* delen met winstoogmerk. Het huidige advies hoeft om die reden niet aangepast te worden.

¹⁴² Interview respondent 1, 4 mei 2021, tijd: 10:50.

¹⁴³ Artikel 17 lid 9 Richtlijn inzake auteursrecht.

Als RAES Media in de toekomst wel klanten adviseert met websites die *content* delen met winstoogmerk dan zullen zij de nieuwe wetgeving moeten opnemen in het advies. Website-eigenaren zullen geadviseerd moeten worden over de voorwaarden waar zij aan moeten voldoen. Deze voorwaarden zijn: alles in werking hebben gesteld om toestemming te verkrijgen, volgens strenge sectorale normen alles in werking hebben gesteld om de inbreuk te voorkomen en de inbreuk verhelpen wanneer deze plaatsvindt. Bij deze voorwaarden moet het evenredigheidsbeginsel getoetst worden. Dit betekent dat websites met meer bezoekers zich meer moeten inzetten om inbreuken te voorkomen. Omdat de klanten van RAES Media kleine organisaties zijn, zullen zij snel voldoen aan de voorwaarden. Ook is er een mogelijkheid dat klanten van RAES Media onder de *startup* uitzondering vallen. Websites die hieronder vallen hoeven inbreuk in de toekomst niet te voorkomen. RAES Media heeft niet een “notice and takedown” procedure opgenomen in het huidig advies. Bij websites die *content* delen voor winstoogmerk wordt zo’n procedure verplicht. Ook moet er een klachtenprocedure zijn. Een “notice and takedown” procedure kan ook aangeraden worden bij websites waar dit niet verplicht is. Zo kan er gemakkelijk een melding worden gemaakt van onwettige *content*.

6. Conclusie

6.1 Inleiding

Als conclusie voor dit onderzoek zal antwoord gegeven worden op de onderzoeksvragen die eerder in dit onderzoek gesteld zijn. Eerst zal antwoord gegeven worden op de deelvragen. De antwoorden op deze vragen zullen daarna gebruikt worden om antwoord te geven op de hoofdvraag van dit onderzoek.

6.2 Hoe zal de wetgeving, die relevant is voor aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht voor website-eigenaren, veranderen wanneer artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht omgezet wordt in nationale wetgeving?

Deelvraag 1 luidt: Hoe zal de wetgeving, die relevant is voor aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht voor website-eigenaren, veranderen wanneer artikel 17 van de Richtlijn inzake auteursrecht omgezet wordt in nationale wetgeving? Artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht zorgt voor twee grote veranderingen voor website-eigenaren. De bron waarvan de aansprakelijkheid komt en de rol van de website-eigenaar. In de huidige wetgeving komt de aansprakelijkheid van website-eigenaren vanuit een onrechtmatige daad. In de nieuwe wetgeving gaat de aansprakelijkheid voor website-eigenaren vanuit de wet ontstaan. Deze verandering zorgt ervoor dat om een schadevergoeding te eisen, niet een onrechtmatige daad bewezen moet worden, maar dat de website-eigenaar niet heeft voldaan aan de voorwaarden van artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht. De nieuwe wetgeving heeft geheel nieuwe voorwaarden waaraan de website-eigenaren moeten gaan voldoen. In de huidige wetgeving hebben website-eigenaren een passieve rol bij inbreuken op auteursrecht door bezoekers. Zij hoeven alleen te reageren op meldingen die gemaakt worden over inbreuken op auteursrecht. Als zij hier binnen een gepaste tijd op reageren door te onderzoeken of er echt sprake is van inbreuk dan heeft de website-eigenaar geen aansprakelijkheid. In de nieuwe wetgeving krijgen website-eigenaren een actieve rol. Zij moeten niet alleen reageren op meldingen van inbreuken maar zij moeten deze inbreuken ook voorkomen. Opmerkelijk is dat er geen controle plicht is. Hoever website-eigenaren moeten gaan, bij het voorkomen van inbreuk hangt af van de grote van het publiek van de website.

6.3 Wat is het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen?

Deelvraag 2 luidt: Wat is het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen? Het advies van RAES Media gaat voornamelijk over hoe website-eigenaren aansprakelijkheid kunnen voorkomen. De klanten worden geadviseerd om hun eigen werken te creëren of te laten creëren voor hun website. Zo kunnen zij een beeldbank opbouwen waar zij gebruik van kunnen blijven maken. Bij *content* die door bezoekers wordt geplaatst zegt RAES Media dat website-eigenaar goed moeten overwegen of zij de bezoekers wel deze mogelijkheid moeten aanbieden. Deze mogelijkheid komt met extra voorwaarden waar de website-eigenaar rekening mee moet houden. RAES Media adviseert dat de website-eigenaar de *content* die gedeeld wordt geregeld controleert. Hiervoor adviseren zij het gebruik van een moderator. In het huidige advies is niet het gebruik van een “notice and takedown” procedure opgenomen. Deze procedure is ook niet wettelijk verplicht. Toch zou zo’n procedure aangeraden kunnen worden, zodat onwettig *content* gemakkelijk gemeld kan worden.

6.4 Welke punten van het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft, om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, moeten aangepast worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving?

Deelvraag 3 luidt: Welke punten van het huidige advies dat RAES Media aan website-eigenaren geeft, om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen voor website-eigenaren, moeten aangepast worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving? RAES Media geeft op dit moment geen advies aan websites die *content* delen met winstoogmerk. Omdat alleen websites die *content* delen met winstoogmerk vallen onder artikel 17 van de richtlijn hoeft het huidige advies niet veranderd te worden. Wel zou RAES Media bij de huidige klanten een “notice and takedown” procedure kunnen adviseren. Deze procedure is bij de huidige klanten niet wettelijk verplicht maar kan gebruikt worden om onwettige *content* te vinden. Zo hoeft de website-eigenaar minder vaak zijn website te controleren.

Indien RAES Media in de toekomst wel advies geeft aan een website die *content* deelt met winstoogmerk zal het advies aangepast moeten worden. In het advies zullen de voorwaarden moeten worden opgenomen hoe aansprakelijkheid voorkomen kan worden. De voorwaarden zijn: alles in werking stellen om toestemming te verkrijgen, alles inwerking stellen om inbreuken te voorkomen en snel inbreuken verhelpen. Hoeveel de klanten zich moeten inzetten om te voldoen aan de voorwaarden hangt volgens het evenredigheidsbeginsel van het aantal bezoekers van de website af. Klanten van RAES Media kunnen onder de *startup* uitzondering vallen. Deze uitzondering is voor websites die minder dan drie jaar bestaan er per jaar minder dan tien miljoen euro omzet hebben. Websites die onder deze uitzondering vallen hoeven inbreuk niet te voorkomen in de toekomst. Ook zal een “notice and takedown” procedure in het advies moeten worden opgenomen. Bij deze websites is dit namelijk wel verplicht. Ook zullen de klanten een klachtenprocedure moeten hanteren voor de “notice and takedown” procedure.

6.5 Hoe kan het advies van RAES Media om voor website-eigenaren aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen, gewijzigd worden om in overeenstemming te zijn met de wijziging van de Auteurswet, door omzetting van artikel 17 “Richtlijn inzake auteursrecht” in nationaal recht?

De hoofdvraag luidt: Hoe kan het advies van RAES Media om voor website-eigenaren aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen, gewijzigd worden om in overeenstemming te zijn met de wijziging van de Auteurswet, door omzetting van artikel 17 “Richtlijn inzake auteursrecht” in nationaal recht? De huidige klanten van RAES Media zullen niet onder de nieuwe regels van artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht vallen omdat zij niet *content* delen met winstoogmerk. De inhoud van het advies hoeft niet aangepast te worden om te voldoen aan de wijzigingen van de Auteurswet die plaatsvinden door de omzetting van artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht in nationaal recht. RAES Media kan een “notice and takedown” adviseren bij de huidige cliënten. Dit is niet wettelijk verplicht maar een goede manier om onwettige *content* te vinden. Dit kan ook de druk op website-eigenaren wegnemen om de *content* te controleren.

In de toekomst kan het wel voorkomen dat een klant *content* deelt met winstoogmerk, zoals een forum. In dit geval zal RAES Media het advies moeten aanpassen en de volgende onderdelen erin opnemen: de voorwaarden om aansprakelijkheid te voorkomen en de verplichting van een “notice and takedown” procedure. De voorwaarden om aansprakelijkheid te voorkomen bij inbreuk op

auteursrecht zijn: alles in werking hebben gesteld om toestemming te krijgen van de rechthebbende, alles in werking hebben gesteld om volgens strenge sectorale normen de inbreuk te voorkomen en snel de inbreuk verholpen hebben. Volgens het evenredigheidsbeginsel zullen de kleine klanten van RAES Media niet veel hoeven te doen om te voldoen aan deze voorwaarden. De hoeveelheid inzet is namelijk afhankelijk van de hoeveelheid bezoekers. Ook zal RAES Media een “notice and takedown” procedure moeten adviseren. Dit soort procedures worden verplicht door artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht. Ook moeten cliënten geadviseerd worden een klachtenprocedure voor de “notice and takedown” procedure te hanteren.

7. Aanbevelingen

7.1 Inleiding

Zoals in de conclusie behandeld is, hoeft het huidige advies niet aangepast te worden om te voldoen aan de wet. Dit komt omdat de veranderingen van artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht gelden voor websites die *content* delen met winstoogmerk. De huidige klanten van RAES Media vallen hier niet onder. Toch zijn er enkele aanbevelingen die uit die onderzoek voortvloeien. Deze aanbevelingen worden hieronder behandeld.

7.2 Aanbeveling 1: huidig advies hoeft niet aangepast te worden

- De wetwijzigingen van de omzetting van artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht in nationaal recht gelden alleen voor websites die *content* delen met winstoogmerk
- RAES Media geeft op dit moment geen advies aan websites die *content* delen met winstoogmerk

Zoals in de conclusie aangegeven is hoeft het huidige advies niet veranderd te worden. Het advies voldoet bij de huidige klanten aan de nieuwe wetgeving. Als RAES Media in de toekomst wel een klant heeft die *content* deelt met winstoogmerk zal het advies moeten veranderen.

7.3 Aanbeveling 2: toevoegen van “notice and takedown” procedure aan het advies

- In het huidige advies van RAES Media is niet een “notice and takedown” procedure opgenomen. Dit soort procedures zijn ook niet wettelijk verplicht
- “Notice and takedown” procedures kunnen wel geadviseerd worden bij de huidige cliënten als zij bezoekers de mogelijkheid geven om *content* te delen.
- Hoewel deze procedure niet wettelijk verplicht is, heeft dit wel een voordeel. Door bezoekers de mogelijkheid te geven om onwettige *content* te melden hoeft de website-eigenaar minder de *content* te controleren.

Een “notice and takedown” procedure kan uitgevoerd worden door een aparte pagina hiervoor te maken en deze makkelijk vindbaar te maken voor de bezoekers. Dit kan door een *hyperlink* in de *header* of de *footer* te zetten. Op deze pagina moeten bezoekers de mogelijkheid krijgen om een melding te sturen naar de website-eigenaar. In deze melding moet worden opgenomen over welke *content* het gaat en waarom deze *content* onwettig is. Deze procedure helpt niet alleen tegen inbreuken op auteursrecht maar ook op *content* die haat zaaiend is of oproept tot geweld. Bij het gebruik van deze procedure moet wel goed onderzoek verricht worden aan de hand van de meldingen. Als dit niet wordt gedaan, bestaat de mogelijkheid dat er *content* onterecht verwijderd wordt.

7.4 Aanbeveling 3: advies bij websites die *content* delen met winstoogmerk

- In de toekomst kan RAES Media advies geven aan een cliënt die *content* deelt met winstoogmerk. Om correct advies te geven aan deze website zal het huidige advies aangepast moeten worden
- In het advies moet worden opgenomen welke voorwaarden een website-eigenaar aan moet voldoen om aansprakelijkheid te voorkomen en de verplichting van een “notice and takedown” procedure.

De voorwaarden die in het advies moeten worden opgenomen zijn: De website moet alles in werking hebben gesteld om toestemming te verkrijgen, De website moet alles in werking hebben gesteld om

de inbreuk in de toekomst te voorkomen en heeft de inbreuk snel verholpen. Bij deze voorwaarden moet rekening worden gehouden met het evenredigheidsbeginsel. Websites die weinig bezoekers hebben hoeven zich minder in te zetten dan websites die veel bezoekers hebben. Cliënten van RAES Media kunnen mogelijk gebruik maken van de uitzondering van *startups*. Deze uitzondering geldt voor websites die minder dan drie jaar bestaan en minder dan tien miljoen euro per jaar aan omzet hebben. De uitzondering zorgt ervoor dat websites niet inbreuken in de toekomst hoeven te verhelpen. Cliënten zullen ook geadviseerd moeten worden om een “notice and takedown” procedure te hanteren. Dit soort procedures zijn verplicht voor websites die *content* delen met winstoogmerk in de nieuwe wetgeving. Deze procedure moet aan enkele voorwaarden voldoen. De meldingen moeten goed onderbouwt zijn voordat hier actie op kan worden genomen. Ook moet er een klachtenprocedure zijn waarmee bezoekers een klacht kunnen indienen op *content* die onbeschikbaar is gesteld. De klachtprocedure mag daarbij niet volledig automatisch zijn. Elke klacht zal door een mens behandeld moeten worden.

8. Reflectie

Om te reflecteren op dit onderzoek en het proces erachter wordt gebruik gemaakt van de STARR-methode. Hierbij worden de situatie, de taak, de actie, het resultaat en de reflectie uiteen gezet en verder beschreven.

8.1 STARR-Methode

8.1.1 Situatie

Om te kunnen afstuderen heb ik een onderzoek verricht. Voor dit onderzoek had ik een opdrachtgever nodig. Ik heb een bedrijf gevonden dat advies geeft op het gebied van media, marketing, promotie en het gebruik van *social media*. Voor dit bedrijf onderzoek ik artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht. Dit artikel gaat de wetten omtrent aansprakelijkheid voor website-eigenaren aanpassen.

8.1.2 Taak

Om dit onderzoek te verrichten heb ik zowel een juridisch- en praktijkonderzoek gedaan. Voor het juridisch onderzoek heb ik wetgeving, artikelsgewijs commentaar en artikelen van juristen onderzocht. De informatie die ik uit deze bronnen heb gehaald, is bij elkaar gezet zodat een duidelijk beeld ontstaat wat de juridische situatie is bij het voorkomen van aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht. Voor het praktijkonderzoek heb ik een interview afgenomen met de bedrijfseigenaar van RAES Media. Dit interview heb ik getranscribeerd, gecodeerd en geanalyseerd.

8.1.3 Actie

Bij dit onderzoek heb ik eerst een plan van aanpak gemaakt. Hierin werd aangegeven wat het probleem is, wat de onderzoeksvragen zijn, wat het theoretisch kader is en hoe het onderzoek opgesteld is. Bij het plan van aanpak vond ik mijn theoretisch kader het zwakst. Dit werd bevestigd door de feedback die ik hierop kreeg. Ik had een aantal fouten gemaakt in de beschrijving van het recht. Dit heb ik aan de hand van de feedback rechtgezet en uitgelegd. In de hoofdfase van het onderzoek heb ik het juridisch gedeelte verder uitgewerkt. Ik heb geprobeerd zo uitgebreid mogelijk te zijn. Een probleem waarbij ik hier tegen aan liep was dat sommige bronnen in het Engels waren geschreven omdat dit Europese wetgeving is. Ik vind Engelse teksten op dit niveau moeilijk om te begrijpen. Voor het praktijk gedeelte heb ik de bedrijfseigenaar van RAES Media geïnterviewd. Dit interview ging goed en ik heb hier de benodigde informatie uit gekregen. Hierna heb ik de informatie uit het interview vergeleken met de juridische informatie. Zo werd duidelijk welke onderdelen van het advies aangepast moesten worden, om te voldoen aan de nieuwe wetgeving.

8.1.4 Resultaat

Uit mijn onderzoek is naar voren gekomen dat RAES Media niet het huidige advies hoeft aan te passen. Indien RAES Media toch klanten krijgt die *content* delen met winstoogmerk, zullen zij alsnog het huidige advies moeten aanpassen. Ook heb ik aangegeven dat RAES Media een “notice and takedown” procedure kan adviseren. Dit doen zij niet in het huidige advies. Bij website waar bezoekers *content* delen zal deze procedure goed gebruikt kunnen worden om onwettige *content* te verwijderen. Hierbij moet niet alleen worden gedacht aan *content* die inbreuk maakt op auteursrecht maar ook aan racistische opmerkingen bijvoorbeeld.

8.1.5 Reflectie

De voorwaarden om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen volgens artikel 17 Richtlijn inzake auteursrecht kunnen nog onderzocht worden. In dit onderzoek zijn de voorwaarden benoemd en ook uitgelegd, omdat dit open normen zijn kan dit verder onderzocht worden. Zo zou meer duidelijkheid kunnen komen over wat voor maatregelen websites moeten treffen om aansprakelijkheid te voorkomen. Bij het juridisch gedeelte van dit onderzoek had ik de meeste moeite. Dit was de eerste keer dat ik dit onderwerp onderzocht heb, waardoor ik bij de basis van het auteursrecht moest beginnen. Dit had als voordeel dat de basis van het auteursrecht, de auteursrechtlijn 2001 en de Auteurswet, duidelijk beschreven zijn in het onderzoek. Door dit onderzoek heb ik veel geleerd over het auteursrecht. Het interview vond ik goed gaan omdat ik veel kon doorvragen over hoe RAES Media de wetgeving in de praktijk toepast. Een verbeterpunt is dat ik een betere planning had moeten maken. Op het laatst heb ik veel punten van het onderzoek nog aangepast en aangevuld, waardoor de laatste dagen zeer druk waren. Er is een duidelijk antwoord uit mijn onderzoek gekomen, namelijk dat het advies niet aangepast hoeft te worden, hierdoor vind ik dat de doelstelling van het onderzoek is behaald.

Bibliografie

Literatuurlijst

Baas 2021

A. Baas, 'commentaar op art 17 Richtlijn (EU) 2019/790', in: A. Baas e.a. (red.), *Lexplicatie*, Deventer: Kluwer 2021.

Daly, NME 4 juli 2018

R. Daly, 'Paul McCartney calls on MEPs to back music copyright law change', *NME* 4 juli 2018, NME.com.

Engel, Webdesign-Westland 2 januari 2020

Q. Engel. 'Website content? Wat is content en waarom is het belangrijk voor je website', *Webdesign-Westland* 2 januari 2020, webdesign-westland.nl.

Engelfriet, Iusmentis 19 november 2014

A. Engelfriet, 'Misbruik van de DMCA, hoe werkt dat eigenlijk?', *Iusmentis* 19 november 2014, blog.iusmentis.com.

Hunter, Foreign policy news 25 september 2016

M. Hunter, 'DMCA abuse: How corporations are using US copyright law to harass and silence individuals', *Foreign policy news* 25 september 2016, foreignpolicynews.org.

Hulsen, NU 15 september 2018

S. Hulsen, 'EU stemt voor 'uploadfilter': Wat is het en waarom is het omstrede?', *nu* 15 september 2018, nu.nl.

Jansen & Van Voorst, Tweakers 8 september 2018

J. Jansen & S. van Voorst, 'Linkbelasting en uploadfilters? Europees auteursrecht gaat op de schop', *Tweakers* 8 september 2018, Tweakers.net.

Lindenbergh 2021

S.D. Lindenbergh, 'Commentaar op het BW', in: H.B. Krans e.a. (red.), *Tekst & Commentaar Burgerlijk Wetboek*, Deventer: Kluwer 2021.

Meindersma, Charlotteslaw 10 juni 2015

C. Meindersma, 'Wie is aansprakelijk voor de content op een website?', *Charlotteslaw* 10 juni 2015, Charlotteslaw.nl.

Meindersma, De Zaak 9 september 2016

C. Meindersma, 'Wie is verantwoordelijk voor de content op je website?', *De Zaak* 9 september 2016, dezaak.nl.

Reijnders, RTL Nieuws 26 mei 2019

M. Reijnders, 'Polen: nieuwe Europese copyrightregels leiden tot censuur', *RTL Nieuws* 26 mei 2019, rtlnieuws.nl.

Seignette, AMI 2020/6

J.B.M. Seignette, 'Het nuttig effect van artikel 17', *AMI* 2020/6, p. 180-186.

Spauwen, ami 2016/5

J.R. Spauwen, 'Copyright Reform: Richtlijnvoorstel inzake auteursrechten in de Digital Single Market', *ami* 2016/5, p. 129.

Spoelstra, *Considerati* 27 maart 2019

S. Spoelstra, 'De gevreesde vernieuwde Auteursrechtlijn is een feit', *Considerati* 27 maart 2019, considerati.com.

Van Brandenwijk & Laarhoven, *Advocatenblad* 8 mei 2019

M. van Brandenwijk & B. Laarhoven, 'RICHTLIJN AUTEURSRECHT MOGELIJK WOLF IN SCHAAPSKLEREN', *Advocatenblad* 8 mei 2019, Advocatenblad.nl.

Van de Laak, *ICTrecht* 17 april 2019

R. van de Laak, 'De knoop is doorgehakt: de omstreden Auteursrechtlijn is aangenomen', *ICTrecht* 17 april 2019, ictrecht.nl.

Van Schaaik 2019

G.A.F.M. van Schaaik, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom uitgevers 2019.

Visser 2019

D.J.G. Visser, 'Commentaar op de AW', in: P.G.F.A Geerts e.a. (red.), *Tekst & Commentaar Intellectueel eigendomsrecht*, Deventer: Kluwer 2019.

Geraadpleegde websites

BBC.nl

Change.org

Considerati.nl

ecer.minbuza.nl

ec.europa.eu

economie.fgov.be

Eff.org

hijink.com

Ictrecht.nl

Kvk.nl

Ondernemersplein.kvk.nl

Onlinemarketingagency.nl

Rug.nl

SIDN.nl

Viscus.nl

Wetgeving

Aanbeveling 2003/361/EG betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen

Auteurswet

Auteursrechtlijn 2001

Burgerlijk wetboek

Implementatiewet Richtlijn inzake auteursrecht

Richtlijn inzake auteursrecht

Richtlijn inzake elektronische handel

Jurisprudentie

HvJ EU 27 januari 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1628.

HvJ EU 13 oktober 2014, ECLI:EU:C:2014:76.

HvJ EU 8 september 2016, ECLI:EU:C:2016:644.

HvJ EG 5 februari 1963, zaak C-26/62.

HvJ EU 22 november 2005, ECLI:EU:C:2005:709.

HvJ EU 19 januari 2010, ECLI:EU:C:2010:21.

Parlementaire stukken

Memorie van Toelichting, *Kamerstukken II*, 2019/20, 35454.

Memorie van Toelichting Implementatiewet richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt, *Kamerstukken II*, 2019/20, 35454.

Afbeeldingen

Storyset

Bijlage 1 Interviewschema

Inleiding

Ik ben Raveena Biharie en ik studeer HBO-rechten aan de Hogeschool Inholland. Zoals u weet ben ik momenteel bezig met mijn afstudeeronderzoek. Ik onderzoek hoe het huidige advies om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht gewijzigd moet worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving. Om dit onderzoek zo betrouwbaar mogelijk uit te voeren, heb ik een aantal vragen voor u over inbreuk op auteursrecht. Dit gesprek zal circa 30 minuten duren. Ik zal u eerst een aantal introductievragen stellen. Vervolgens stel ik u vragen over het huidige advies omtrent aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht. Tot slot stel ik u vragen over de nieuwe wetgeving.

Vragen

Functie:	
Datum:	
Duur interview:	
Introductievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Waarom bent u een bedrijf begonnen om advies te geven?2. Op welke manier adviseert u uw cliënten?3. In hoeverre bent u geïnformeerd over de komende veranderingen in het auteursrecht?
Huidig advies	<ol style="list-style-type: none">4. Hoe komt u tot het huidige advies om inbreuk op auteursrecht te voorkomen?5. Wat zijn de belangrijkste punten waar u op let zodat er geen inbreuk op auteursrecht wordt gemaakt op de website en <i>social media</i> van cliënten?6. Welke maatregelen raadt u aan om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen?7. Wat adviseert u cliënten om een inbreuk op auteursrecht te verhelpen?
Nieuwe wetgeving	<ol style="list-style-type: none">8. In hoeverre heeft u al gedacht om het advies aan te passen door de komende verandering in het auteursrecht?9. Wat gaat u adviseren aan cliënten zodat zij kunnen voorkomen dat er inbreuk op auteursrecht wordt gemaakt, gelet op de nieuwe wetgeving?10. Waar denkt u tegen aan te lopen met de nieuwe wetgeving?

Afsluiting

Ik wil u graag bedanken dat ik u mocht interviewen. Kan ik u nog benaderen indien ik verdere vragen heb?

Bijlage 2 Transcriptie

Functie: Bedrijfseigenaar

Datum interview: 4 mei

I: interviewer

R: respondent

Introductie

I: Ik ben Raveena Biharie en ik studeer HBO-rechten aan de Hogeschool Inholland. Zoals u weet ben ik momenteel bezig met mijn afstudeeronderzoek. Ik onderzoek hoe het huidige advies om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht gewijzigd moet worden om te voldoen aan de nieuwe wetgeving. Om dit onderzoek zo betrouwbaar mogelijk uit te voeren, heb ik een aantal vragen voor u over inbreuk op auteursrecht. Ik zal u eerst een aantal introductievragen stellen. Vervolgens stel ik u vragen over het huidige advies omtrent aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht. Tot slot stel ik u vragen over de nieuwe wetgeving.

Introductievragen

I: Waarom bent u een bedrijf begonnen om advies te geven?

R: Nou er was uhm. Ik ben begonnen trouwens in uh 2005 en uh.. je merkte steeds meer mensen online gingen en uh dus ook met allerlei regels geconfronteerd werden, om hoe gaat het nou op internet, iets publiceren gaat makkelijk he, druk op de knop en er staat op internet en uh dan vergeet men wel een keer dat er allerlei regels zijn en uh.. waar je aan moet houden en uh de behoefte daar toe om uh.. om zeg maar daar in geadviseerd te worden is groter en dat ik van oudsher zelf al websites maakte en daar zelf ook mee bezig was uhm, ben ik ook op enig moment begonnen om uh klanten van mij te op dat punt te adviseren.

I: Dus dat is de redenen waarom u een bedrijf heeft om advies te geven en niet van totaal een ander bedrijf?

R: Ja.

I: En op welke manier adviseert u uw cliënten?

R: Uhm.. eigenlijk ga ik eerst met een klant in gesprek, nou wat wil je als klant nou eigenlijk op internet en zeker als dat een klant is die nieuw op internet gaat, klant die al bestaat op internet heb je heel andere gesprek, maar een klant dat nieuw op internet gaat daar ga je eigenlijk van basis kijken, van wat wil je nou eigenlijk op internet, wat voor regels spelen daar en hoe kan je daar zelf mee om gaan. Uhm op het moment dat het een klant duidelijk is wat de spelregels zijn, dan kan die daar zelf mee aan de slag gaan en als die zegt maar uh.. ik heb daar ondersteuning verder in nodig dan kan je altijd verder gaan met partijen om diensten aan te bieden. En eerst is dus primair de kaders vast te stellen joh wat zijn de spelregels als je gaat publiceren op internet. (04)

I: En in hoeverre bent u geïnformeerd over de komende veranderingen in het auteursrecht?

R: Uhm.. nou ja gezien de grote van mijn onderneming loop ik niet alle wetgeving zelf na he.. dus ik ga niet alles zelf in eerste instantie lopen spitten er zijn een aantal partijen in de markt die heel goed dat wel doen, omdat het vaker grotere kantoren zijn. Uhm.. die brengen nieuwsbrieven uit, die schrijven blogs, vlogs uhm.. en die volg ik om te kijken joh wat speelt er primair en zeker op het moment dat het spannend gaat worden en er gaat iets geïmplementeerd worden. Nou als je bijvoorbeeld met uh umh met privacywetgeving heb gehad he.

I: Ja.

R: Dat was een hele aanloop daar naar toe, uhm.. op enig moment werd het geïmplementeerd en die maanden daar voor ga je met je klanten in gesprek van joh nu wordt het tijd om aantal dingen te

gaan doen, zodat je ook op tijd klaar bent zeg maar om te voldoen aan wetgeving. En dat geldt natuurlijk ook voor auteursrecht dat je zegt, ja als er wijzigingen optreden dan moet je op tijd aan de bel trekken zodat je ook tijd hebt om te implementeren.

I: Vind u ook dat u uh uhm voldoende geïnformeerd bent?

R: Ja, ik uhm.. heb een aantal uhm uhm.. advocatenkantoren die ik ook volg die daar ook op internet voor publiceren. Uhm.. maar ja als je daar op abonneert dan word je op de hoogte gehouden van de lopende wijzigingen en uhm ja op die manier blijft je ook bij op de markt.

I: Ja dat is duidelijk, ik zal u nu aantal vragen stellen over het huidige advies.

Huidige advies

I: Hoe komt u tot het huidige advies om inbreuk op auteursrecht te voorkomen?

R: Nou, je moet bij klanten altijd goed duidelijk stellen van joh als er iets digitaal is he en dat is zowel als tekst en als in beeld uhm.. het is heel makkelijk om dingen van internet te plukken en het even te kopiëren naar je eigen website of he. (01)

I: Ja dat gaat snel.

R: Ja die publicatie die je doet kan ook sociale media zijn, dat zo makkelijk rechter muisknop en je kopieert het uhm.. maar dan schend je op dat moment wel een aantal regeltjes als je daarmee aan de haal gaat. Het is een werk van een ander, je maakt inbreuk op de rechten van een ander, intellectuele eigendom als je het zo wilt noemen. Uhm.. dus je moet een klant goed duidelijk maken, uhm alle digitale, ik noem het maar heel plat die jat is diefstal en daar hebben we wetten voor en als je bij de buurman iets uit zijn tuin haalt dan ben je ook strafbaar. Uhm en als het digitaal is dan ben je net zo goed strafbaar, dus als je met een klant goed duidelijk maakt van joh uhm.. dat zijn de regels en als het digitaal gebeurt, dan ben je net zo strafbaar en er is daar ook wetgeving voor. Uhm en die staat niet altijd bij mensen op de bril zeg maar, uhm je moet er gewoon aan voldoen en als je dat niet doet dan heb je de kans dat je een keer tegen de lamp loopt. En uhm een brief van een advocaat op de deurmat aantreft, dat je tot de orde wordt geroepen zeg maar of diep in de buidel moet tasten om uhm.. een claim zeg maar aan je broek te krijgen. (01)

I: En heeft u ooit een cliënt gehad dat voor de voor de rechtszaak moest komen?

R: Nee gelukkig niet, dat lijkt me heel onprettig he. Als je met een klant uhm goeie afspraken maakt, en het is duidelijk he en die controle vragen moet je altijd doen naar een klant he, uhm.. je kan het voor houden hoe de regels in elkaar zitten, maar je moet altijd goed controleren van joh begrijp je wat bedoeld wordt, zeg maar.

I: Ja.

R: En op het moment dat een klant dat doet en uhm je gaat het ook later bekijken he, op de website van de klant van hou je er ook eraan, schrijf je zelf je teksten, vraag je een taalbureau om die teksten te schrijven zeg maar, uhm.. en er blijkt ook dat men zich ook eraan houdt, dat het eigen verhalen zijn dat zij schrijven en dat de inhoud dan uhm.. wars is van uhm informatie die anderen worden verstrekt he, maar het wordt wel in eigen bewoordingen opgeschreven zodat het wel een eigen verhaal is, maar ja dat is hartstikke goed he. (03)

I: En wat doet u als het niet helemaal uhm zijn eigen verhaal is?

R: Dan noem ik het, zal ik je een tip geven noem ik het altijd he.. en dan snappen ze dat niet vrijblijvende tip is he, en dat je er iets mee moet doen uhm uhm. Dat dus uhm, ja bij het randje lopen zeg maar. Of misschien over het randje over zijn, dat ligt eraan wat ze doen. Uhm.. kijk los van citaatrecht en dat soort dingen he, je mag best wel wat bewoordingen aanhalen van een ander, maar als je maar duidelijk maakt waar het vandaan komt en binnen de normen blijft die zoals gesteld zijn. Uhm.. dan kan je best een end gaan en op het moment dat wel gebeurt, denk ik dat je uhm.. het is wel mijn klant he, dat wilt niet zeggen dat je constant continue de klant moet lopen monitoren. Maar

goed, je volgt een klant dus als ze wat nieuws publiceren dan lees je het toch? (03)

I: Ja.

R: Dan zie je echt wel of er wat uhm aan de andere stijl optreed dat is jouw taalgebruik niet.

I: Dan spreekt u ze aan?

R: En dan spreek ik ze erop aan en dat gaan op de mon, van zal ik je een tip geven he, je hoeft niet gelijk te zeggen je bent een boef, maar die verstandhoudingen hebben we met de klanten dat ze echt wel snappen er schort iets zegt maar. (01)

I: En uhm.. wat zijn de belangrijkste punten waar u op let zodat er geen inbreuk op auteursrecht wordt gemaakt op een website en op *social media* van cliënten?

R: Nou, kijk het is niet zo dat ik zeg van ik ga teksten lopen knippen en in een zoekmachine lopen kijken wat de aanhalingen zijn zeg maar, en dat je met je klant afspreekt joh ga zelf teksten schrijven of huur een bureau in die je teksten schrijft, niet iedereen is taalkundig goed. (03)

I: Ja.

R: Dat je dan iemand inhuurt om dat alsnog te doen, ook professionals die ook schrijven die zijn professioneel die gewoon ook weten wat de spelregels zijn en die zullen ook niet beginnen aan dingen kopiëren, die gaan gewoon namens de klant zelf het verhaal he, die doen een interview en aan de hand van de interview gaan ze de teksten schrijven en dan weet je he dat er serieus ermee omgegaan wordt. (03)

I: En veranderd de punten met de tijd of dat niet?

R: Nou uhm, tuurlijk wel je ziet klanten uhm.. waarvan de aandacht verslapt zeg maar, uhm.. en een keer wel iets plaats waarvan ik denk, het is vaak een beeld materiaal niet zo zeer tekst maar beeldmateriaal dat even snel toch nog die foto uhm toch plaatsen.

I: Ja dat gebeurt heel snel.

R: Ja uhm, het is heel makkelijk om te zeggen van hoe je kan controleren dat een foto uhm.. of er op een foto rechten heerst he. We kunnen via Google heel makkelijk zoeken, uhm ook met een foto en dan zie je heel gauw wie der auteursrecht op zo'n foto heeft he.. en dan denk ik van ja doe dat even dat kost nog geen minuut werk zeg maar.

I: Ja.

R: Dan weet je zeker of het een rechtenvrije foto is of je op moet passen zeg maar. En aan de andere kant is het ook zo dat ik klanten aanbiedt van joh maak nou zelf foto's, of of huur een fotograaf in die voor jou een serie foto's maakt op de onderwerpen die je, waar je graag op wilt publiceren en zorg ervoor dat je eigen beeldbank hebt om uit te putten, zo simpel is het.

I: En verschillen de punten ook op uhm.. Op soort websites zoals een commercieel website of stichting?

R: Nou als je onderscheid maakt naar grotere ondernemingen, kijk die heb ik niet he, hooguit midden kleinbedrijven mkb die je en uhm alles die daar onder zit, kerken, eenmanszaken, maar de grotere ondernemingen die kunnen veel makkelijker werk uit besteden voor een webwinkels foto's worden gemaakt. Uhm dat gaat aan de lopende band he, daar verhuren ze iemand voor in, die kruipt in de studio en die gaat gewoon packshots maken he, uhm dat gaat achterelkaar, dus dat is ook wel het geld waard zeg maar om te doen. De plaatselijke groente boer, uhm heb ik een keer wel eens tegen je verteld hoe dat werkt he. (03)

I: Ja.

R: Die kan heel goed zelf foto's maken, want die gebruikt het meestal op sociale media. Uhm met de huidige telefoons kan je hele goeie foto's maken zeg maar. Uhm als je daar een beetje over praat met zo'n iemand, van hoe maak je mooie foto's en het gewoon uitlegt, dan kan zo'n iemand zelf aan de gang, dan ervaart iemand ook de lol er ook in en hoeft die ook niet te wenden tot fotomateriaal die je op internet plukt, want die foto heeft hij namelijk heel snel gemaakt.

I: Ja.

R: En dat voorkomt dat je een claim krijgt en dat houdt het ondernemen leuk. Een kleine onderneming zit niet te wachten op een 12-1800 voor een foto die hij per ongeluk heeft gebruikt, nou ja per ongeluk, iemand weet echt wel wat die doet.

I: En welke maatregelen raadt u aan om aansprakelijkheid bij inbreuk op auteursrecht te voorkomen?

R: Nou voornamelijk toch, goed op de hoogte te houden van uhm.. van de spelregels en als een bedrijf wat groter is en behalve een core business uhm.. zich ook wel in wilt verdiepen in regelgeving, nou kijk de groenteboer zal zeggen, ik wil gewoon me spullen verkopen, ja ik wil ook wat wat materiaal op Facebook plaatsten op een facebook pagina of op een website die wilt voornamelijk bezig zijn met hun core business. Als een bedrijf wat groter is dan heb je er ook iemand zitten die zich waarschijnlijk wilt verdiepen in regelgeving en dan kan je dat ook overlaten aan dat persoon he. Maar je merkt wel dat begeleiding op dat uhm.. punt continue nodig is eigenlijk. (02)

I: En welke maatregel raad u aan een bezoeker als uhm.. een bezoeker een werk op een website plaats dat inbreuk maakt op auteursrecht bij uw cliënt?

R: Nou goed als je dat toestaat dat een andere bij jou op je website in de comments bijvoorbeeld bij artikelen materiaal plaatsen wat uhm auteursrechtelijk beschermd is he, dan zou je eigen een moderator moeten hebben die dat bij houdt. Vaak is het bedrijf zelf die dan zegt ik kijk s 'avonds of iets gepost is zeg maar en als dat reacties zijn die niet inhoudelijk zijn op artikel maar echt lappen tekst waarbij je zegt, nou ga je iets publiceren van een ander. Iemand kopieert ergens een krantenartikel vandaan, uhm waarom verwijst je gewoon niet met een linkje naar het krantenartikel waar het origineel is? zo simpel is het, pas de tekst dan aan, dan maak je wel je punt. (03)

I: Ja.

R: En verwijst wel naar het origineel gewoon he, neem bijvoorbeeld alleen de header op of uh de eerste paar woorden zeg maar van het artikel. De essentie van het artikel en verwijst dan gewoon naar het origineel.

I: En waarom raadt u dat eigenlijk aan?

R: Toch om te voorkomen dat ondernemers dat toch maar erop aangesproken wordt en kleine partijen zullen daar misschien wat minder erop aangesproken op worden, dan grote partijen en je mag van grote partijen als Facebook en dat soort zaken verwachten dat ze daar ook programmatuur en mensen ervoor hebben zitten. Dat als er inbreuk wordt gepleegd en dat wordt gesignaleerd door de machines die ze hebben, dat het dan uhm.. een melding komt te staan. (03)

I: Ja en bij kleine bedrijven is het andersom.

R: Ja.

I: Ja het is anders.

R: Ja dat is anders en ik denk dat het risico ook kleiner is dat het gebeurt he, ik denk dat als een plaatselijke groenteboer een website heeft, uhm dan kan je ook zeggen, wil je dan wel dat er berichten geplaatst worden he, dat is dus een afweging, want je krijgt er dus dat dat moderator dat je moet er wel actief mee bezig zijn. (02)

I: Ja.

R: Als groenteboer dat je s 'avonds wel die berichten na zitten te kijken, en ik weet het zelf dat ik dat voor klanten doe he, en dat het best werk is, je zit altijd met je telefoon in je handen om te kijken wat er geplaatst wordt. Ook als dat uhm.. niet zo zeer auteursrecht maar uhm lelijke dingen zijn dat je zegt, scheldpartijen die wil je niet dat soort dingen nou.

I: Even alles controleren?

R: Ja, gewoon alles controleren en uhm.. op een gegeven moment heb je daar soort feeling voor. dat je denkt van oh ja dit is niet origineel he. dat ligt ook aan hoeveel typefouten er in staat. Dan weet je al vaak dat het niet gejat is he, maar zelf geschreven is waarschijnlijk.

I: Ja.

R: He er zijn dus een aantal trucjes waarin je snel kan constateren of het materiaal wat gebruikt wordt, uhm ergens van gekopieerd is of dat het origineel is zeg maar.

I: En wat adviseert u cliënten om een inbreuk op auteursrecht te verhelpen?

R: Uhm accuraat reageren op het moment dat je het merkt, en dat wil natuurlijk niet zeggen dat als iemand iets plaats dat je als groenteboer, uhm.. continue alert moet zijn op berichten die geplaatst worden. Maar goed als je dat zeg maar, stel dat je uh s 'avonds eventjes na het eten even doet, uhm toch alert zijn op wat er geplaatst wordt, je kan die melding aanzetten he als je alleen maar sociale media gebruikt op je website krijg je ook een meldingen, uh krijgen in e-mail zeg maar dat er een nieuw bericht is geplaatst en er zijn zoveel middelen, uhm waardoor je kan voorkomen dat dingen aan je aandacht ontsnappen. En anders moet je uitbesteden en gewoon zeggen van joh ik besteed het uit, ik laat iemand anders dat nakijken. Kijk als een bedrijf groot is, dan kan dat ook makkelijk he. Als je iemand die administratieve functie in een bedrijf hebt he, vijf werknemers zit en je zegt joh één doet de administratie, die krijgt dan bijvoorbeeld ook als taak erbij dat soort dingen in de gaten houden, maar goed dan is er ook ruimte om te doen. (03)

I: Ja.

R: Die groenteboer die is met hele andere dingen bezig maar. Uh bedrijven met vijf man kan je zeggen, joh dat is gewoon een taak die je geeft.

I: Taken kunnen makkelijker verdeeld worden.

R: Ja.

I: Uhm dan zal ik u een aantal vragen stellen over het nieuwe wetgeving

R: ja

Nieuwe wetgeving

I: In hoeverre heeft u al gedacht om het advies aan te passen door de komende verandering in het auteursrecht?

R: Ja nou kijk, ik heb met de meeste klanten heb ik, uhm eigenlijk toch meer uit mezelf van joh je hebt eigenlijk een zorgplicht op het moment dat een klant binnen heb gehaald en je verleend diensten voor hem, uhm.. dat wil niet zeggen dat een klant, maar je moet maar als maar op de hoogte houden over wetgeving, dat vragen maar weinig, maar ik vind het wel een zorgplicht dat je zegt van er gaat iets wijzigen, wat van toepassing is of mogelijk van toepassing is op jou omdat je op internet zit. Uhm.. stuur ik gewoon nieuwsbrieven uit en dat doe ik dan naar al mijn klanten, dus sommige klanten zullen misschien niks aan hebben, maar informeer mensen wel net als bij het AVG destijds dat had eigenlijk impact op iedereen, op elk bedrijf, elke stichting, elke vereniging, iedereen had daar mee te maken. Gewoon informeren, joh dit gaat er spelen in die termijnen, let op. (04)

I: Informeert u dan ook uw uhm.. cliënten die u al eerder geholpen heeft?

R: Ja, gewoon een netjes een mailing maken en naar iedereen toesturen.

I: En krijgt u dan meestal daar een reactie op?

R: Ja van sommige wel he, sommige zeggen van joh bedankt voor het alertheid, ik ga het zelf regelen en anderen zeggen help, uhm ik uhm.. heb een nieuwe opdracht voor je, je moet het voor me gaan doen en dat is de wisselwerking he. De groenteboer zal zeggen, ja joh doe het maar voor me, help me maar en het bedrijf die zich al wel in verdiept hebben zeg maar, van oh dat is niet zo'n grote aanpassing, ik ga het zelf doen en als je daar overeenstemming over hebt, maar dan heb je in ieder geval je zorgplicht wel gehad dat je klant geïnformeerd hebt erover

I: Ja.

R: Dat is niet een kwestie van uh van erbij laten zitten en als ik dan zie dat iets niet gebeurt, bijvoorbeeld bij een klant, dan kan je ze volgende keer erop aanspreken van joh let op ik heb je

erover geïnformeerd. Uhm van wijze bij spreken volgende week moet je het wel klaar hebben.

I: En hoe vaak controleert u dat of het wel is gedaan?

R: Nou als er echt iets essentiële dingen, bijvoorbeeld met uhm met AVG bijvoorbeeld dat was echt wel essentieel dingetje dat moest gewoon klaar zijn, los van het feit dat uh de de Autoriteit Persoonsgegevens geen tijd hadden om iedereen te controleren natuurlijk, maar er is wetgeving die moet gewoon voldoen op enig moment, op een bepaalde datum aan wetgeving. Dan moet je zorgen dat je zaakjes klaar heb. Dus dan is de kwestie van een week van te voren nog een mailing de deur uit van joh, ik heb uh een aantal van jullie gezien dat niet uh niet klaar hebt, kan ik helpen? Want dat is gewoon essentieel de vraag he, iemand kan uhm in de sores van denken joh ik kom er maar niet aan toe en niet even melden en dan blij zijn dat toch een helpende hand te hebben. Om uh om het alsnog te regelen. (04)

I: Ja dat is makkelijker geregeld.

R: Ja, ik heb werk he want het werk twee kanten op, ik krijg daardoor meer stuk hu

I: opdracht.

R: Ja een opdracht erbij en de andere kant de klant is ook blij, uhm uhm dat die daar in ondersteund wordt gewoon.

I: En wat gaat u adviseren aan cliënten zodat zij kunnen voorkomen dat er inbreuk op auteursrecht wordt gemaakt, gelet op de nieuwe wetgeving?

R: Nou net als wat ik net heb gezegd, in eerste instantie die zorgplicht van joh let op, dit gaat er wijzigingen uhm.. even essentieel platgeslagen uhm in de dingen die voor een kleine onderneming dan uhm van toepassing kunnen zijn en de deadline noemen, van joh je moet wel je zaakjes regelen en uhm dus in eerste instantie de zorgplicht en op het moment dat er gezegd wordt van help me erbij dan uhm dan ga ik er specifiek op die kant uh verder.

I: En tot hoever neemt u zorgplicht eigenlijk mee?

R: Nou kijk het is geen zorgplicht dat wettelijk is geregeld is, je hebt een aantal uhm uhm terreinen waar dat wel van vanuit wetgeving geregeld is. Dat uh een adviseur een zorgplicht heeft, maar goed hier niet uhm.. ja ik vind het serieus mijn werk doen uhm ik vind het er gewoon bij horen.

I: Dat hoort er gewoon bij, vind u.

R: Ja dat dat er zijn meer bedrijven die of mensen in vak uitoefenen en die zeggen uhm als je langskomt van uhm let op dit speelt er, uhm dat vind ik wel zo netjes he zeg maar, niet dat je het zelf moet ervaren zeg maar dus uhm ja.

I: Dat snap ik.

R: Ja.

I: En waar denkt u uh tegenaan te lopen met de nieuwe wetgeving?

R: Nou he, als je zo bekijkt uhm kleine ondernemingen hebben niet zoveel tussen haakjes last van zeg maar, uhm dus ik denk dat voornamelijk bij informeren blijft, uhm en de klanten in ieder geval zelf alert maken van joh, let op dit speelt er uhm uhm.. maar dat zijn voornamelijk grote partijen die uhm alerter moeten zijn zeg maar. (04)

I: En waarom denkt u dat bij informeren uhm tegen aanloop?

R: Nou dat uhm voordeel van informeren is dat je het wel weer onder de aandacht van iemand brengt he, kijk als je uhm niet van je laat horen uhm.. dan heb je kans dat klanten er ook niet actief mee bezig zijn. Op het moment dat je twee keer per jaar zegt, van joh ik hou me klanten bij uhm in een e-mail uhm dan zijn ze weer alert op een aantal dingen, ze hebben er weer van gehoord he, ze zijn met heel andere vak bezig, uhm maar even door heen lezen en dat moeten niet erg lange stukken zijn, want dan klik je weg he dat moet maar een behaalbaren e-mail zijn waar in je zegt van joh in paar punten. Ik noem maar wat even drie bullets waar je aan moeten denken de komende tijd,

uhm en even kort de zaak omschrijven, kijk op het moment dat er vragen zijn, dan moet je de ruimte bieden om in gesprek te gaan, dan kan je het beste telefoon pakken of langs gaan, uhm dat moet je niet via e-mail doen maar moet je persoonlijk contact zoeken. (04)

I: Ja is beter.

R: Ja, want dan kan je proeven van wat bij een klant speelt en dat is vaak in een uhm e-mail ook niet uit te leggen door een klant he. Dat moet je gewoon proeven, moet je gewoon op tafel zitten.

I: En heeft u wel eens gemerkt dat cliënten dat lastig vinden?

R: Ja, niet iedereen praat graag.

I: Nee dat snap ik.

R: Nee, je moet wat van jezelf laten zien van je bedrijf maar goed, ik uhm ik merk ook wel dat de vertrouwensrelatie er al is he, als er een band is onderling uhm dan dan is het ook geen kwestie van ik doe iets fout want daar gaat het er niet om he, er gaat om hoe je het beste kan doen met twee partijen en als je aan de ene kant zegt van joh die klant voert dingen uit en jij adviseur kan daar bij helpen door het beter te doen, uhm in dit geval zonder of uhm minder risico lopen zeg maar he dat je de aansprakelijkheid in ieder geval ver van je hou, dat je zegt van maar ja ik heb me zaakjes op orde nou dan is het win-win situatie, klant geholpen en ik uhm blij dat ik weer werk heb zeg maar.

(02)

Afsluiting

I: Uhm dan heb ik alle vragen al gehad zijn er nog dingen zelf wilt toelichten wat belangrijk is voor het onderzoek?

R: Uhm nou kijk het blijft altijd met dit soort wetgeving, uhm heel veel wetgeving komt uit Europa natuurlijk uhm gezien de tijd die vaak er overheen gaat, wetgeving loopt altijd achter op de actualiteit he, de technieken die er tegenwoordig zijn lopen voor op die wetgeving en dan zie je wel dat grote partijen soms wel aan de haal gaan met grote wetgeving. Uhm dat soort dingen doen die weer nieuw zijn en in niet in de wetgeving dichtgetimmerd zijn en nou dan krijg je, uhm ongetwijfeld rechtszaken waar je jurisprudentie uit komt. Uhm.. dus dus ook als wetgeving geïmplementeerd wordt uhm moet je ook wel in de gaten houden of er rechtszaken gaan lopen die van belang zijn voor het jurisprudentie uitkomst, uhm die van belang zijn om de wet toe te lichten he de wet is vaak toch een kader waarin dingen plaatsvinden uhm en soms kan een rechter uitspraak doen van joh dit is door de wetgeving bedoeld en je moet het zo uitvoeren dat is wel iets wat heel spannend is soms om als rechtszaken komen, komt kijken wat er uit komt.

I: Ja.

R: Of je het zeg maar goed geadviseerd hebt.

I: Ja dat klopt.

R: Ja.

I: Ik wil u bedanken dat ik u mocht interviewen, uhm indien ik nog vragen heb mag ik u dan benaderen?

R: Altijd, dat weet je he?

I: Dank u wel en bedankt voor het interview.

Bijlage 3 Analysetabel

Indicator	Code	tekst
Inbreuk op auteursrecht	01	
		Nou, je moet bij klanten altijd goed duidelijk stellen van joh als er iets digitaal is he en dat is zowel als tekst en als in beeld uhm.. het is heel makkelijk om dingen van internet te plukken en het even te kopiëren naar je eigen website of he.
		Ja die publicatie die je doet kan ook sociale media zijn, dat zo makkelijk rechter muisknop en je kopieert het uhm.. maar dan schend je op dat moment wel een aantal regeltjes als je daarmee aan de haal gaat. Het is een werk van een ander, je maakt inbreuk op de rechten van een ander, intellectuele eigendom als je het zo wilt noemen. Uhm.. dus je moet een klant goed duidelijk maken, uhm alle digitale, ik noem het maar heel plat die jat is diefstal en daar hebben we wetten voor en als je bij de buurman iets uit zijn tuin haalt dan ben je ook strafbaar. Uhm en als het digitaal is dan ben je net zo goed strafbaar, dus als je met een klant goed duidelijk maakt van joh uhm.. dat zijn de regels en als het digitaal gebeurt, dan ben je net zo strafbaar en er is daar ook wetgeving voor. Uhm en die staat niet altijd bij mensen op de bril zeg maar, uhm je moet er gewoon aan voldoen en als je dat niet doet dan heb je de kans dat je een keer tegen de lamp loopt. En uhm een brief van een advocaat op de deurmat aantreft, dat je tot de orde wordt geroepen zeg maar of diep in de buidel moet tasten om uhm.. een claim zeg maar aan je broek te krijgen.
		En dan spreek ik ze erop aan en dat gaan op de mon, van zal ik je een tip geven he, je hoeft niet gelijk te zeggen je bent een boef, maar die verstandhoudingen hebben we met de klanten dat ze echt wel snappen er schort iets zegt maar.
Aansprakelijkheid	02	
		Nou voornamelijk toch, goed op de hoogte te houden van uhm.. van de spelregels en als een bedrijf wat groter is en behalve een core business uhm.. zich ook wel in wilt verdiepen in regelgeving, nou kijk de groenteboer zal zeggen, ik wil gewoon me spullen verkopen, ja ik wil ook wat wat materiaal op Facebook plaatsten op een facebook pagina of op een website die wilt voornamelijk bezig zijn met hun core business. Als een bedrijf wat groter is dan heb je er ook iemand zitten die zich waarschijnlijk wilt verdiepen in regelgeving en dan kan je dat ook overlaten aan dat persoon he. Maar je merkt wel dat begeleiding op dat uhh.. punt continue nodig is eigenlijk.

		Ja dat is anders en ik denk dat het risico ook kleiner is dat het gebeurt he, ik denk dat als een plaatselijke groenteboer een website heeft, uhm dan kan je ook zeggen, wil je dan wel dat er berichten geplaatst worden he, dat is dus een afweging, want je krijgt er dus dat dat moderator dat je moet er wel actief mee bezig zijn.
		Nee, je moet wat van jezelf laten zien van je bedrijf maar goed, ik uhm ik merk ook wel dat de vertrouwensrelatie er al is he, als er een band is onderling uhm dan dan is het ook geen kwestie van ik doe iets fout want daar gaat het er niet om he, er gaat om hoe je het beste kan doen met twee partijen en als je aan de ene kant zegt van joh die klant voert dingen uit en jij adviseur kan daar bij helpen door het beter te doen, uhm in dit geval zonder of uhm minder risico lopen zeg maar he dat je de aansprakelijkheid in ieder geval ver van je hou, dat je zegt van maar ja ik heb me zaakjes op orde nou dan is het win-win situatie, klant geholpen en ik uhm blij dat ik weer werk heb zeg maar.
Voorkomen aansprakelijkheid	03	
		En op het moment dat een klant dat doet en uhm je gaat het ook later bekijken he, op de website van de klant van hou je er ook eraan, schrijf je zelf je teksten, vraag je een taalbureau om die teksten te schrijven zeg maar, uhm.. en er blijkt ook dat men zich ook eraan houdt, dat het eigen verhalen zijn dat zij schrijven en dat de inhoud dan uhm.. wars is van uhm informatie die anderen worden verstrekt he, maar het wordt wel in eigen bewoordingen opgeschreven zodat het wel een eigen verhaal is, maar ja dat is hartstikke goed he.
		Dan noem ik het, zal ik je een tip geven noem ik het altijd he.. en dan snappen ze dat niet vrijblijvende tip is he, en dat je er iets mee moet doen uhm uhm. Dat dus uhm, ja bij het randje lopen zeg maar. Of misschien over het randje over zijn, dat ligt eraan wat ze doen. Uhm.. kijk los van citaatrecht en dat soort dingen he, je mag best wel wat bewoordingen aanhalen van een ander, maar als je maar duidelijk maakt waar het vandaan komt en binnen de normen blijft die zoals gesteld zijn. Uhm.. dan kan je best een end gaan en op het moment dat wel gebeurd, denk ik dat je uhm.. het is wel mijn klant he, dat wilt niet zeggen dat je constant continue de klant moet lopen monitoren. Maar goed, je volgt een klant dus als ze wat nieuws publiceren dan lees je het toch?
		Nou, kijk het is niet zo dat ik zeg van ik ga teksten lopen knippen en in een zoekmachine lopen kijken wat de aanhalingen zijn zeg maar, en dat je met je klant afspreekt joh ga zelf teksten schrijven of huur een bureau in die je teksten schrijft, niet iedereen is taalkundig goed.
		Dat je dan iemand inhuurt om dat alsnog te doen, ook professionals die ook schrijven die zijn professioneel die

		gewoon ook weten wat de spelregels zijn en die zullen ook niet beginnen aan dingen kopiëren, die gaan gewoon namens de klant zelf het verhaal he, die doen een interview en aan de hand van de interview gaan ze de teksten schrijven en dan weet je he dat er serieus ermee omgegaan wordt.
		Nou als je onderscheid maakt naar grotere ondernemingen, kijk die heb ik niet he, hooguit midden kleinbedrijven mkb die je en uhm alles die daar onder zit, kerken, eenmanszaken, maar de grotere ondernemingen die kunnen veel makkelijker werk uit besteden voor een webwinkels foto's worden gemaakt. Uhm dat gaat aan de lopende band he, daar verhuren ze iemand voor in, die kruipt in de studio en die gaat gewoon packshots maken he, uhm dat gaat achterelkaar, dus dat is ook wel het geld waard zeg maar om te doen. De plaatselijke groente boer, uhm heb ik een keer wel eens tegen je verteld hoe dat werkt he.
		Nou goed als je dat toestaat dat een andere bij jou op je website in de comments bijvoorbeeld bij artikelen materiaal plaatsen wat uhm auteursrechtelijk beschermd is he, dan zou je eigen een moderator moeten hebben die dat bij houdt. Vaak is het bedrijf zelf die dan zegt ik kijk s 'avonds of iets gepost is zeg maar en als dat reacties zijn die niet inhoudelijk zijn op artikel maar echt lappen tekst waarbij je zegt, nou ga je iets publiceren van een ander. Iemand kopieert ergens een krantenartikel vandaan, uhm waarom verwijst je gewoon niet met een linkje naar het krantenartikel waar het origineel is? zo simpel is het, pas de tekst dan aan, dan maak je wel je punt.
		Toch om te voorkomen dat ondernemers dat toch maar erop aangesproken wordt en kleine partijen zullen daar misschien wat minder erop aangesproken op worden, dan grote partijen en je mag van grote partijen als Facebook en dat soort zaken verwachten dat ze daar ook programmatuur en mensen ervoor hebben zitten. Dat als er inbreuk wordt gepleegd en dat wordt gesignaleerd door de machines die ze hebben, dat het dan uh.. een melding komt te staan.
		Uhm accuraat reageren op het moment dat je het merkt, en dat wil natuurlijk niet zeggen dat als iemand iets plaats dat je als groenteboer, uhm.. continue alert moet zijn op berichten die geplaatst worden. Maar goed als je dat zeg maar, stel dat je uh s 'avonds eventjes na het eten even doet, uhm toch alert zijn op wat er geplaatst wordt, je kan die melding aanzetten he als je alleen maar sociale media gebruikt op je website krijg je ook een meldingen, uh krijgen in e-mail zeg maar dat er een nieuw bericht is geplaatst en er zijn zoveel middelen, uhm waardoor je kan voorkomen dat dingen aan je

		aandacht aan ontsnappen. En anders moet je uitbesteden en gewoon zeggen van joh ik besteed het uit, ik laat iemand anders dat nakijken. Kijk als een bedrijf groot is, dan kan dat ook makkelijk he. Als je iemand die administratieve functie in een bedrijf hebt he, vijf werknemers zit en je zegt joh één doet de administratie, die krijgt dan bijvoorbeeld ook als taak erbij dat soort dingen in de gaten houden, maar goed dan is er ook ruimte om te doen.
Informereren cliënten	04	
		Uhm.. eigenlijk ga ik eerst met een klant in gesprek, nou wat wil je als klant nou eigenlijk op internet en zeker als dat een klant is die nieuw op internet gaat, klant die al bestaat op internet heb je heel andere gesprek, maar een klant dat nieuw op internet gaat daar ga je eigenlijk van basis kijken, van wat wil je nou eigenlijk op internet, wat voor regels spelen daar en hoe kan je daar zelf mee om gaan. Uhm op het moment dat het een klant duidelijk is wat de spelregels zijn, dan kan die daar zelf mee aan de slag gaan en als die zegt maar uh.. ik heb daar ondersteuning verder in nodig dan kan je altijd verder gaan met partijen om diensten aan te bieden. En eerst is dus primair de kaders vast te stellen joh wat zijn de spelregels als je gaat publiceren op internet.
		Ja nou kijk, ik heb met de meeste klanten heb ik, uhm eigenlijk toch meer uit mezelf van joh je hebt eigenlijk een zorgplicht op het moment dat een klant binnen heb gehaald en je verleend diensten voor hem, uhm.. dat wil niet zeggen dat een klant, maar je moet maar als maar op de hoogte houden over wetgeving, dat vragen maar weinig, maar ik vind het wel een zorgplicht dat je zegt van er gaat iets wijzigen, wat van toepassing is of mogelijk van toepassing is op jou omdat je op internet zit. Uhm.. stuur ik gewoon nieuwsbrieven uit en dat doe ik dan naar al mijn klanten, dus sommige klanten zullen misschien niks aan hebben, maar informeer mensen wel net als bij het AVG destijds dat had eigenlijk impact op iedereen, op elk bedrijf, elke stichting, elke vereniging, iedereen had daar mee te maken. Gewoon informeren, joh dit gaat er spelen in die termijnen, let op.
		Nou als er echt iets essentiële dingen, bijvoorbeeld met uhm met AVG bijvoorbeeld dat was echt wel essentieel dingetje dat moest gewoon klaar zijn, los van het feit dat uh de de Autoriteit Persoonsgegevens geen tijd hadden om iedereen te controleren natuurlijk, maar er is wetgeving die moet gewoon voldoen op enig moment, op een bepaalde datum aan wetgeving. Dan moet je zorgen dat je zaakjes klaar heb. Dus dan is de kwestie van een week van te voren nog een mailing de deur uit van joh, ik heb uh een aantal van jullie gezien dat niet uh niet klaar hebt, kan ik helpen? Want dat is gewoon essentieel

		de vraag he, iemand kan uhm in de sores van denken joh ik kom er maar niet aan toe en niet even melden en dan blij zijn dat toch een helpende hand te hebben. Om uh om het alsnog te regelen.
		Nou he, als je zo bekijkt uhm kleine ondernemingen hebben niet zoveel tussen haakjes last van zeg maar, uhm dus ik denk dat voornamelijk bij informeren blijft, uhm en de klanten in ieder geval zelf alert maken van joh, let op dit speelt er uhm uhm.. maar dat zijn voornamelijk grote partijen die uhm alerter moeten zijn zeg maar.
		Nou dat uhm voordeel van informeren is dat je het wel weer onder de aandacht van iemand brengt he, kijk als je uhm niet van je laat horen uhm.. dan heb je kans dat klanten er ook niet actief mee bezig zijn. Op het moment dat je twee keer per jaar zegt, van joh ik hou me klanten bij uhm in een e-mail uhm dan zijn ze weer alert op een aantal dingen, ze hebben er weer van gehoord he, ze zijn met heel andere vak bezig, uhm maar even door heen lezen en dat moeten niet erg lange stukken zijn, want dan klik je weg he dat moet maar een behaalbaren e-mail zijn waar in je zegt van joh in paar punten. Ik noem maar wat even drie bullets waar je aan moeten denken de komende tijd, uhm en even kort de zaak omschrijven, kijk op het moment dat er vragen zijn, dan moet je de ruimte bieden om in gesprek te gaan, dan kan je het beste telefoon pakken of langs gaan, uhm dat moet je niet via e-mail doen maar moet je persoonlijk contact zoeken.

Bijlage 4 Operationalisatie

Website-eigenaar	Degene die eindverantwoordelijke is voor de website. Dit is niet gelijk degene die de handelingen uitvoert op de website maar kan ook de werkgever van diegene zijn. Bij RAES Media zal de website-eigenaar ook vaak degene zijn die <i>content</i> zet op de website omdat hij weinig tot geen werknemers heeft.
Aansprakelijkheid	De verplichting om een schadevergoeding te betalen. Deze verplichting kan vanuit meerdere bronnen komen waaronder de wet en onrechtmatige daad.
Auteursrecht	Het recht om een werk te openbare en te vermenigvuldigen. Dit recht ligt bij de auteursrechthebbende. Het kan overgedragen worden door middel van een licentieovereenkomst.
Richtlijn inzake auteursrecht	Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van Richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG. Deze richtlijn gaat op 7 juni 2021 omgezet worden in nationaal recht door middel van de Implementatiewet Richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt.
Auteursrechtrichtlijn 2001	Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij.